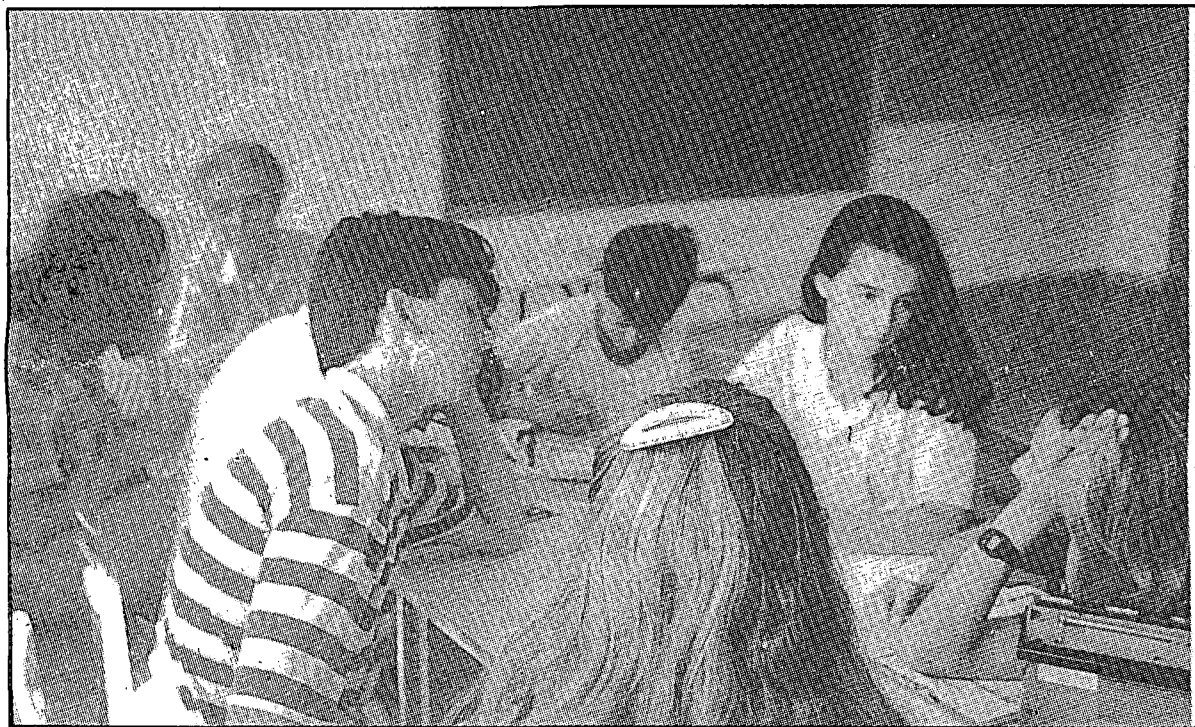

Entrevista amb Mn. Antoni Cagigós, delegat d'Ensenyament de la diòcesi d'Urgell

L'Església demana que els alumnes es matriculin a la classe de religió

El dia 1 d'abril va començar a Catalunya el procés de preinscripció als centres públics de primària i secundària. Per aquest motiu, el Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de la Religió a Catalunya (SIERC), fent-se ressò de les resolucions del Concili Provincial Tarraconense, anima els pares a matricular els seus fills a la classe de religió catòlica, tot dient que aquesta matèria afavoreix un desenvolupament integral de la persona: amplia la seva formació cultural i permet que els joves s'eduquin en uns valors morals.

Mn. Antoni Cagigós, delegat d'Ensenyament de la diòcesi d'Urgell, en una àmplia entrevista, comenta l'escrit pastoral que sobre el tema ha adreçat el bisbe Joan Martí i Alanís a tots els pares del Bisbat amb fills en edat escolar. Mn. Cagigós destaca la importància d'aquests estudis, que es diferencien de la catequesi, i es queixa dels entrebancs que moltes escoles posen a la lliure elecció de la classe de religió per donar suport a altres matèries.

Entrevista a pàgina 8

La lluita per trobar feina i la lluita per mantenir-la

La Fundació Pere Tarrés organitza un simposi per parlar de la prejubilació

Els menors de 25 anys i els majors de 50 són els que ho tenen pitjor per treballar. Els més joves han de lluitar durament per incorporar-se al món laboral, sovint amb contractes precaris, i els que superen la cinquentena corren el risc de perdre la seva feina per prejubilació o acomiadament. El segle que ve, el nombre de persones grans augmentarà sensiblement i, com a conseqüència, el cost de la despesa pública cada vegada serà més insostenible per la situació d'inactivitat dels més joves. Sensible amb aquesta problemàtica, la Fundació Pere Tarrés va organitzar un simposi on es va defensar la necessitat de preparar-se per a la jubilació. Es van oferir propostes per facilitar una maduresa activa i la participació dins de la societat de la gent que es jubila, la majoria en bones condicions físiques i intel·lectuals.

Més informació a Primer pla, pàgines 5 i 6, i article a pàgina 24

2 Editorial sobre les parelles de fet

17 El Papa demana la intervenció de l'ONU al Zaire

25 Joan Gomis, a favor d'aturar les agressions al medi ambient

Editorial

Parelles de fet?

El tema de les parelles de fet i del seu possible reconeixement legal continua sent objecte de comentaris. No sabem encara si el Congrés dels Diputats acabarà acceptant-lo ni, en cas positiu, quin serà exactament el seu marc legal.

Remarquem, d'entrada, el prestigi de què gaudeixen avui les situacions *de fet*. Hi ha un convenciment amplament difós que tot allò que *de fet* es dona ha de ser reconegut també *de dret*. És veritat que, a la llarga, el dret segueix la vida i que no convé que es produeixi entre l'un i l'altra un distanciament exagerat. D'aquí, però, a abdicar dels postulats del dret a les situacions *de fet* que han de ser legalment reconegudes hi ha una diferència que no pot ser obviada. És útil reflexionar-hi.

L'existència del matrimoni civil representa el gran conducte a través del qual les parelles poden ser legalment reconegudes, amb plenitud de drets, al marge de tota confessionalitat. Podríem preguntar-nos: què tindrà un registre de parelles de fet que no tingui el matrimoni civil?

Fins avui un dels arguments típics dels contraris a tota legalització del matrimoni era que «els papers» no creen amor. El tràmit legal era presentat com un convencionalisme inútil —potser fins i tot hipòcrita— en contrast amb la veritable estimació, lliure de tota burocràcia. Hi havia, en aquesta manera de raonar, una cert encís romàntic. A què ve ara el forceig per una tercera via que consistiria a vindicar un registre de parelles que no serien matrimoni civil, però que tampoc voldrien restar en el *de fet*, sinó accedir al *de dret*?

Només dues raons poden explicar, a parer nostre, aquesta contradicció.

En primer lloc, que es vol ampliar les condicions exigides per al matrimoni civil. En efecte, hi ha tipus de parelles que no poden accedir-hi i podrien, en canvi, ser incloses en el registre de parelles de fet. En segon lloc, que, d'aquesta manera, s'assignarien a aquestes parelles uns determinats drets econòmics —herències, pensions— avui reservades als matrimonis.

Són dues raons que susciten dos interrogants.

El registre de parelles no serà, de tota manera, un marc legal limitat i, per tant, també exclouent? Per exemple, per què *parelles* i no —si algú ho reclama— també formes de vida poligàmiques o poliàndriques?

Els problemes esmentats de caràcter econòmic —herències, pensions— no poden ser resolts amb una normativa que prevegi certes situacions, sense necessitat d'aquest enrenou d'un matrimoni civil bis?

La concepció cristiana del matrimoni és substancialment clara. No canviarà, lògicament, per la introducció d'un registre de parelles de fet. La fe cerca el diàleg amb totes les cultures, però no vol ser assimilada per elles.

Les societats occidentals modernes, tot i haver esdevingut plurals quant a les creences, s'han mantingut culturalment cristianes o properes al cristianisme. N'és un exemple la legislació sobre el matrimoni. Ara sembla que, en aquest i en altres camps, apunten nous models. Caldria procedir amb molta responsabilitat i no menystenir amb superficialitat les velles rutes del nostre humanisme.

Sumari

2

Editorial sobre les parelles de fet

11

Vida Creixent: conversant amb Mn. Jaume Serrano i Vidal

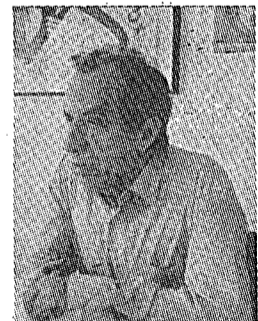
17

El Papa demana la intervenció de l'ONU al Zaire

18

Vint anys després de l'assassinat del P. Rutilio Grande

25

Joan Gomis, a favor de les agressions al medi ambient

CATALUNYA+ CRISTIANA

Direcció: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Marta Puyol, David Vidal

Assessorament lingüístic: Meritxell Cucurella Jorba

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Colléll, Miquel Estradé, Guillem Farré, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Miriam Díez, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronàt, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Raquel Planas, VIC

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció: C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 490 59 88, Fax 490 20 35 - Internet: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerència: Jaume Vinyals i Rovira

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30 08011 BARCELONA - Tel. 454 16 30 / 17 77 - D.L.B. 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 ptes.
Resta d'Europa: 20.384 ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 ptes.

Comentaris

Qui és que no vol la pau?

Ha passat prou temps des que es firmaren els acords preliminars de pau entre israelians i palestins. Va ser un profund respir ple d'esperança. Però, per temps que hagi passat, la veritat és que no tothom hi estava d'acord: els ultres d'un costat i de l'altre iniciaren el sabotatge des del primer moment.

Els israelians, amb les seves ànsies d'expansió dins el territori. Els palestins, oposats a què se'ls expolii de les seves pertinences, no tenen altre somni que llençar els israelians al mar. Els israelians no voldrien altre signe en aquelles terres que la seva estrella de David, sense tenir en compte que la història ha fet de les seves, i la història no es pot fer enrere, i que la realitat present és la que mana.

Mentre els laboristes de Rabin i Peres varen governar, demostrant ser més realistes i per tant més positius, varen fer possible l'acord amb Arafat. Però després de l'assassinat del primer ministre Rabin, vingueren les eleccions i sortí guanyador l'extremisme israelià amb Netanyahu al front. I des que aquest governa, mentre afirma que el procés de pau té continuïtat, el fet és que cada dos per tres li posa un pal a la roda, i el procés s'estanca. Provocació rere provocació, s'arriba a l'exitació dels ànims dels palestins extremistes, i, si uns provoquen amb assentaments jueus en terres que de fet no els pertocuen, els ultres palestins emprenen accions terroristes que duen a terme

La ciutat d'Hebron és escenari de les constants protestes dels palestins per la construcció d'un nou barri jueu. Els soldats israelians tenen feina per reduir la nova intifada que es manifesta per tot el territori en protesta per la prepotència del govern presidit per Netanyahu.

suïcides amb el cervell ben rentat. L'últim acte ha estat l'explosió d'un kamikaze a Tel-Aviv.

Rabin i Peres varen entendre que israelians i palestins estan condemnats a entendre's, i varen fer tots els possibles perquè això fos una realitat. Fins i tot varen assolir que l'extremisme palestí animat per l'islamisme a ul-

trança es calmés. Varen obrir les portes a la possible pau.

I hom es pregunta quan el dretà Netanyahu ho entendreà. La resposta no és gaire optimista, perquè hi ha personatges, com ell, que són incapaços d'obrir-se als altres. Són incapaços de comprendre els tombs de la història i, el que és pitjor, són incapaços de millorar

la imatge d'un poble que es va malment amb les seves ànsies de domini.

Netanyahu hauria de tenir en compte, també, que la seva victòria sobre Peres va ser per la mínima diferència i que, per tant, el cinquanta per cent del poble israelià no hi està d'acord.

Oriol Camps

L'ampliació de l'OTAN, focus de conflicte entre els Estats Units i Rússia

La cimera d'Hèlsinki, que van celebrar recentment el president nord-americà, Bill Clinton, i el seu homòleg rus, Borís Ieltsin, es va caracteritzar pels escassos resultats—tant quantitativs com qualitativs, majorment en matèria econòmica i de desarmament—que van aconseguir tots dos mandatariis. Els Estats Units van instar la Federació Russa que ratifiqués l'Start II, un tractat sobre reducció d'armes estratègiques nuclears, aprovat el gener de 1993. Washington i Moscou van apostar per rebaixar fins a 2.000 o 2.500 els seus míssils nuclears. També van acordar accelerar l'aprovació de la convenció que prohibiria produir i emmagatzemar armes químiques, i preservar el tractat de defensa antimíssil, que data de 1972. Pel que fa a les iniciatives econòmiques, els Estats Units es van comprometre a incentivar la inversió a Rússia fins a 4.000 milions de dòlars. D'altra banda, Rússia va aconseguir

millorar la seva posició d'observador en el Grup dels Set, que està format pels estats més poderosos del planeta, tot i que no va veure realitzat el seu somni d'integrar-s'hi plenament i de poder participar en els mecanismes estructurals permanents d'aquest club.

Ara bé, el tema crucial de la jornada va ser l'ampliació de l'Aliança Atlàntica a les nacions de l'Est d'Europa. Bill Clinton va anunciar al màxim dirigent del Kremlin que l'OTAN iniciarà el seu procés d'expansió el proper mes de juliol a la cimera de Madrid, tal com estava previst. Borís Ieltsin va mantenir la seva postura de què aquesta decisió constitueix un «greu error», però va assegurar que aquesta discrepància no suposarà de cap manera la ruptura de la seva bona relació amb els Estats Units. A canvi, Ieltsin va obtenir un acord de seguretat amb tots els països membres de l'OTAN.

Tots dos líders van estipular la redacció d'un document de cooperació política—no un pacte jurídicament vinculant, com pretenia Rússia—que serà enllestit pel ministre rus d'Afers Estrangers, Ievgueni Primakov, i el secretari general de l'Aliança Atlàntica, Javier Solana, amb el qual minimitzar les possibles conseqüències negatives que comportarà l'esmentada expansió per a Rússia. Occident s'ha compromès que no desplegarà armes nuclears en el territori dels nous membres. Per a Clinton, es van complir els tres objectius proposats: contribuir a crear una Europa no dividida, allunyar l'amenaça nuclear i ajudar a què Rússia conclougués la seva transició a l'economia de lliure mercat. Ieltsin, malgrat la seva frustració enfront dels projectes de l'OTAN, va qualificar la cimera de «difícil, oberta i fructífera».

Miquel Àngel Codina

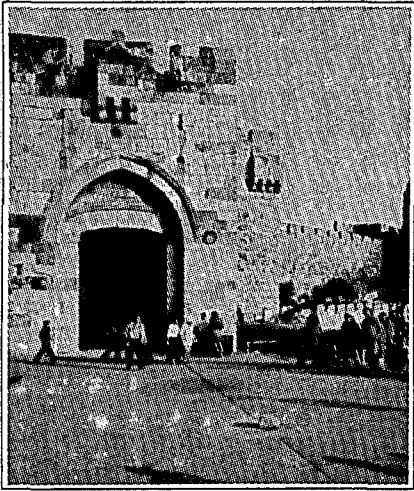
VIATGES I PELEGRINATGES 1997

Avanç de programació

Del 12 al 19 de maig

TERRA SANTA

El país de Jesús

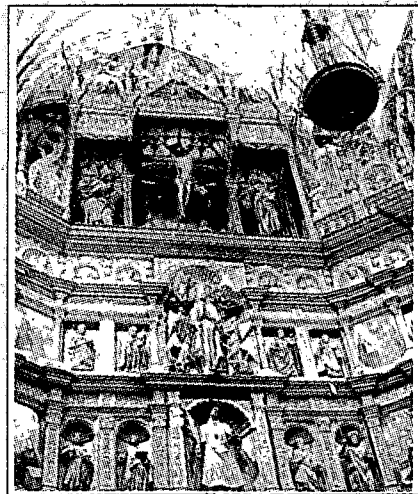

Anar-lo a conèixer és una preparació ben eficaç per celebrar el Jubileu de l'any 2000.

Del 31 maig al 8 de juny

CASTELLA I LLEÓ

«Las Edades del Hombre»

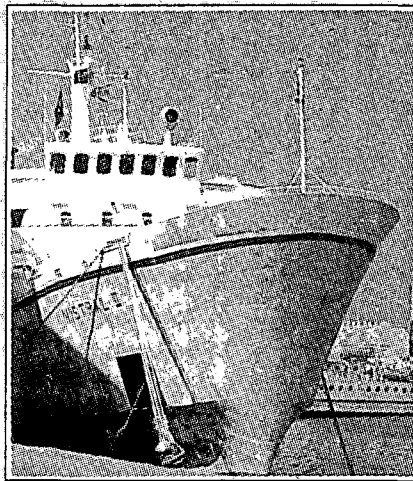

Civilitzacions i cultura de les esglésies hispàniques.

Del 14 al 21 de juny

ATENES i

creuer per les illes gregues

Una incursió al món clàssic, bressol del saber humanístic.

Del 14 al 23 de juliol

BRETANYA /

LISIEUX

Pels camins on la santedat fa que es trobin terra i cel.

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

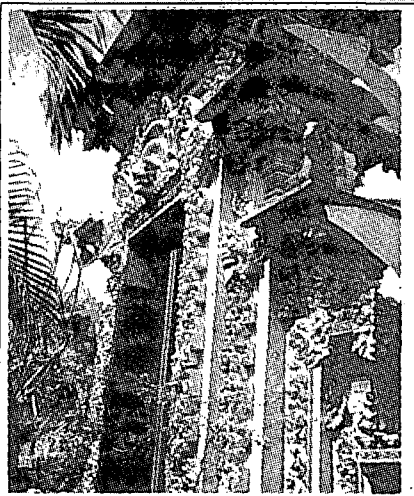
G.C. 612

Del 4 al 14 d'agost

BALI / JAVA /

LOMBOK

(Indonèsia)

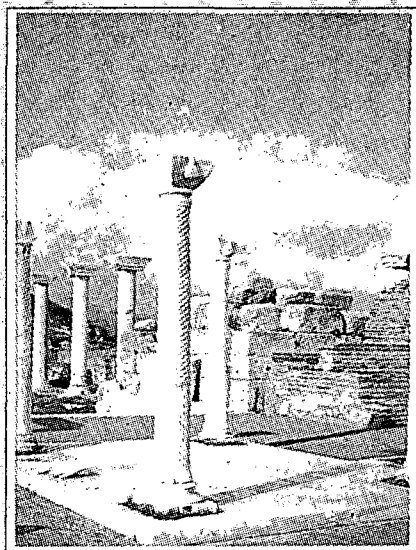

Un viatge molt exòtic per terres de l'Orient.

Del 3 al 22 de setembre

RUTA SANT PAU

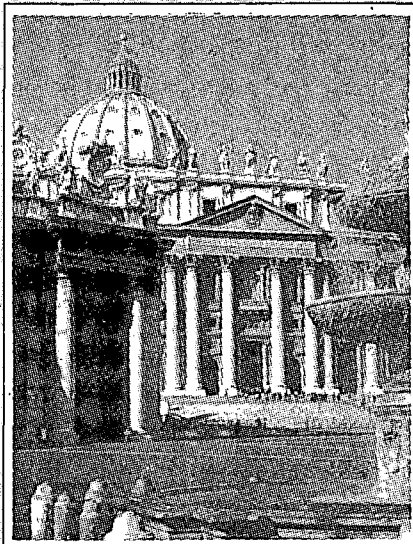
Síria i Turquia

Per terres de l'expansió inicial del cristianisme.

Del 6 al 11 d'octubre

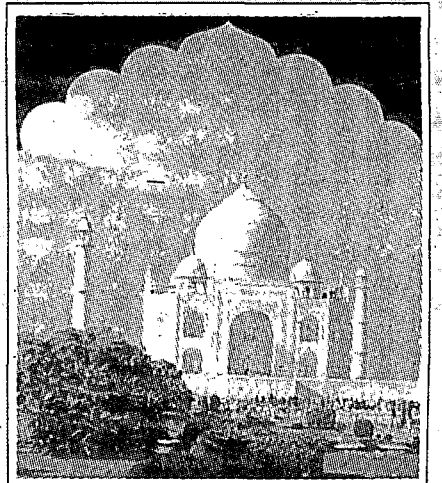
ROMA i el seu port d'Òstia

La ciutat per autonomia, clau de volta de tot un món.

Del 27 de novembre al 14 de desembre

L'ÍNDIA i el Nepal

Tot un mosaic de pobles, llengües, cultures, creences...

DEMANEU MÉS INFORMACIÓ DES D'ARA

Per telèfon, per correu o bé personalment a l'Associació AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
 Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a: A 08010 BARCELONA - Telèfon: 301 37 18 - Fax: 302 32 64

Ni menys de 25 ni més de 55

■ La lluita per trobar feina i la lluita per mantenir-la

Les dificultats del mercat de treball es noten de manera especial en els dos extrems del ventall d'edats: els menors de 25 anys han de lluitar durament per trobar una feina, sotmesos sovint a contractes precaris; els majors de 50 corren el risc de perdre el seu per acomiadament o prejubi-

A l'extrem superior de l'edat laboral, hi ha una contradicció entre una jubilació cada vegada més prematura i l'augment de l'esperança de vida fins als 80 anys. La millora de l'estat de salut de la població permetria que seguís activa durant més anys, però les reestructuracions de sectors en crisi i l'afany de reduir despeses laborals han portat a estimular les prejubilacions. La baixada d'activitat es nota sobretot entre els homes de 55 a 64 anys.

A CASA, ALS 55

Si alguns treballadors temen la jubilació anticipada, altres fan tots els possibles per avançar-la. França té l'edat de jubilació més prematura, amb 60 anys per a homes i dones. Però a alguns els sembla poc, ja que certs sectors professionals reclamen la jubilació als 55. En la seva reivindicació es barregen elements raonables, com l'especial duresa d'alguns treballs, amb altres que són més aviat un miratge, com el de «donar pas als joves», tan necessitats de treball.

Però l'experiència indica que les jubilacions anticipades tan generosament concedides aquests últims anys amb prou feines han tingut efecte en la solució de la desocupació juvenil. Així ho reconeixia l'informe de 1995 sobre *El treball en el món*, publicat per l'Organització Internacional del Treball (OIT), en dir que als joves «sovint els faltava l'experiència i la qualificació per cobrir satisfactoriament els llocs alliberats pels beneficiaris de la jubilació anticipada, i, a més, moltes d'aquestes places varen ser suprimides». En definitiva, en la major part dels casos no es tractava de rejuvenir els planters, sinó d'aprimar-los. De fet, el gran nombre de joves de 20-24 anys que no estan escolaritzats ni tenen feina és un signe clar de crisi.

A LA SEGURETAT SOCIAL NO LI SURTEN ELS COMPTES

A més, l'efecte total de la rebaixa de l'edat de jubilació sobre el treball depèn també d'altres factors. La càrrega

addicional sobre els comptes —ja malparats— de la Seguretat Social exigiria elevar les cotitzacions socials, la qual cosa repercutiria negativament sobre el treball. I, en una economia cada cop més globalitzada, el país que segueixi aquesta tendència perdrà competitivitat i serà menys atractiu per la inversió estrangera.

Els joves sovint tenen feines temporals i mal remunerades.

En conseqüència, per salvar el sistema de pensions, diversos països ja han decidit elevar progressivament l'edat de jubilació o augmentar el número mínim d'anys de cotització necessaris per beneficiar-se d'una pensió completa.

Una alternativa —més impopular— seria reduir les prestacions i elevar els impostos o les cotitzacions socials. L'OIT suggereix basar el dret a la pensió completa en el nombre d'anys cotitzats i no en l'edat; eliminar els incentius per a la jubilació anticipada i, en canvi, estimular l'ocupació a temps parcial i la jubilació gradual.

D'altra banda, també és revisable el criteri de tenir una mateixa edat de jubilació per a tots, tant per al camioner com per a la bibliotecària.

DISCRIMINACIÓ PER L'EDAT

Però, a l'hora de retallar despeses

laborals, les empreses miren el seu compte de resultats i no els comptes de la Seguretat Social. Per això, moltes vegades tendeixen a acomiadar o jubilar anticipadament els treballadors més grans, que són més cars (sempre que la indemnització per acomiadament no sigui prohibitiva).

Als EUA, la llei per discriminació a

totes les edats ja es freguen les mans davant d'aquesta clientela potencial de querellants.

Cada any es produeixen unes 17.000 alegacions d'aquest tipus davant la Comissió per a la Igualtat d'Oportunitats en el Treball. La majoria són desestimades. Però els casos de discriminació reconeguts van obtenir de mitjana, entre 1988 i

1995, una indemnització de 219.000 dòlars, més del que se sol concedir per discriminació per motius de raça o sexe.

Els treballadors de més edat són més cars i menys productius? L'esmentat informe del'OIT adverteix que «el seu rendiment i el valor dels coneixements adquirits compensen sovint el seu cost més elevat». Potser en algunes activitats els joves són més ràpids, però els més grans cometem menys errors i aconsegueixen més qualitat en el producte final.

LA INSERCIÓ DELS JOVES

Eric Rolfe Greenberg, director d'estudis de l'America Management Association, afirma que els treballadors més

(Segueix a la pàg. 6)

CASA GAY

**SERVEI DE LLOGUER PER A
FESTES I BANQUETS.**

**CADIRES, TAULES, CRISTALLERIA,
VAIXELLA, ETC.**

ROGER DE LLÚRIA, 12 I 14

Tels. 318 14 95 - 301 67 31- Fax: 412 44 55

(Ve de la pàg. 5)

grans tenen menys coneixements informàtics que els joves, la qual cosa és un desavantatge per a ells. Però, si corren més risc de perdre la feina, es deu a un criteri purament aritmètic: «S'estalvia més diners acomiadant un executiu que guanya 100.000 dòlars que una secretària de 20.000. Si s'han de substituir, pots contractar una altra secretària per 20.000, però pots trobar un executiu de capacitat similar per 80.000.» D'això se'n diu pragmatisme.

El que l'empresa no pot evitar és l'efecte desmoralitzador que això té sobre els treballadors que queden. Sens dubte, no contribueix a reforçar ni la lleialtat ni la motivació. Si es comença a prejubilat els de 50, els assalariats de 45 saben que no cal esperar cap promoció.

Així que el període «útil» de la vida laboral es redueix cada vegada més. Fins als 25 anys s'està a la Universitat o trampejant en feines de caràcter temporal i mal remunerades; als 50 l'amenaça se centra en la prejubilació.

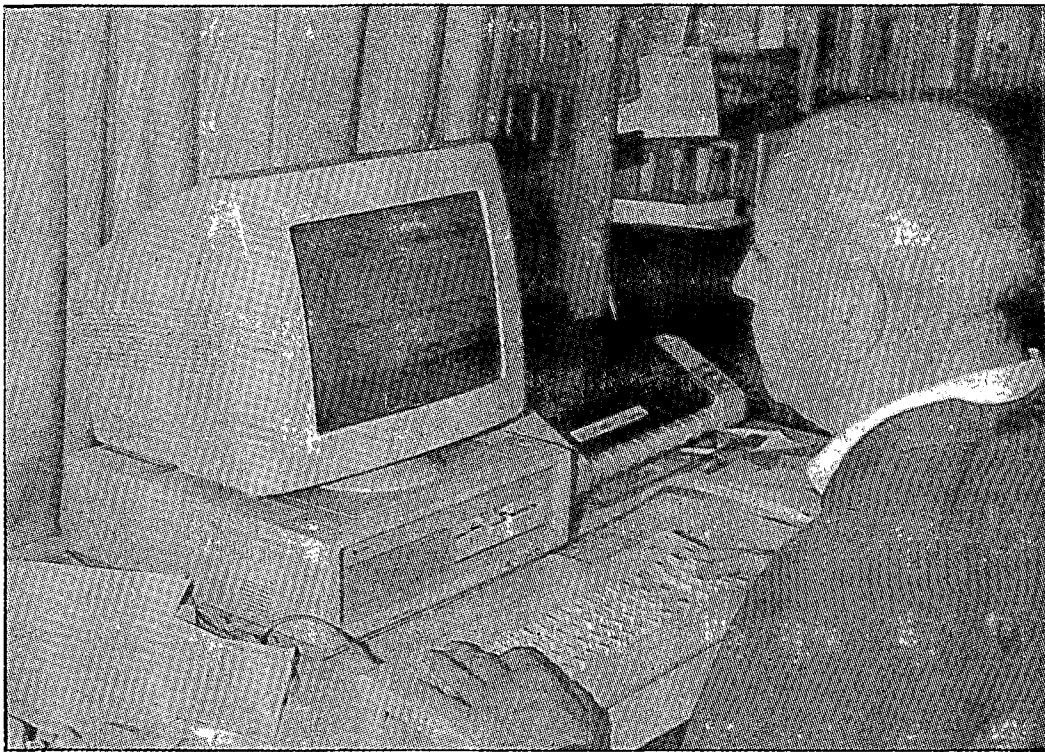
Si els més grans temen ser expulsats del mercat de treball, els joves troben moltes facilitats per posar-hi un

peu. Encara que, per molt que es digui, els títols es tenen en compte.

Per afavorir la inserció laboral dels joves, empresaris i sindicats estan negociant fórmules. A l'Estat espanyol, el disseny d'un contracte per a joves, que millori la precarietat actual, també és un capítol espinós en la negociació de la patronal i sindicats, que han estat negociant durant tot el mes de març.

De totes maneres, no té sentit crear una oposició entre treballadors joves i grans, com si el treball fos un pastís fix. La solidaritat no tan sols és més útil, sinó més realista. Si els joves poden afrontar amb certa serenitat la seva precària inserció en el món del treball és gràcies a la solidaritat familiar; i mentre les pensions es basin en el sistema de repartiment, els més grans inactius necessitaran sempre del treball dels més joves.

Ignacio Aréchaga
(Aceptensa)

Els treballadors més grans de 50 anys corren el risc de perdre la feina per raons d'edat.

Empleats en 12 països de l'OCDE (*), segons grups d'edat (%)

	1972	1995
Homes 15-24.....	60,0	48,2
25-54.....	94,2	87,5
55-64.....	77,2	60,6
Dones 15-24.....	47,3	43,4
25-54.....	46,3	65,1
55-64.....	33,2	36,8
Tots 15-24.....	53,6	45,8
25-54.....	69,8	76,3
55-64.....	53,6	48,3
Tots 15-65.....	63,2	65,9

(*) Els Estats Units, Japó, Alemanya de l'Oest, França, Itàlia, Canadà, Espanya, Austràlia, Suècia, Països Baixos, Noruega, Finlàndia.
Font: OCDE, estadístiques sobre la població activa (1996).

Reformes per afrontar l'envelliment

D'aquí a la segona dècada del segle que ve, la generació pletòrica de la postguerra arribarà a l'edat de la jubilació, mentre que la població activa haurà disminuït en bastants països. El nombre de persones molt velles —de més de 80 anys— augmentarà sensiblement. L'estructura per edat tendirà a assemblar-se més a un cilindre que a una piràmide.

Quant a l'envelliment individual, la noció mateixa de vellesa està canviant. En molts casos, la dependència, la malaltia i la soledat no es presenten fins després de complir els 80 anys. A mesura que envelleixen, les persones recorren més als serveis de salut, i això es demostra amb el fet que una persona de més de 80 anys provoca una despesa sanitària quatre vegades superior a la mitjana per habitant.

També hi ha una evolució important en la utilització del temps en els diferents estadis de la vida. En aquest sentit, els poders públics, els empresaris i els particulars adverteixen cada vegada més que seria millor no fer compartiments estancats entre les diferents fases de la vida.

EN QUATRE DIRECCIONS

L'envelliment individual i de la població en el seu conjunt, així com l'evolució de les formes d'instrucció, ocupació i jubilació, exigeixen reformes en quatre direccions.

La primera és de tipus pressupostari i té a veure amb la renda percebuda durant la jubilació. Les dificultats administratives faran que les pensions se centrin en aquelles persones més necessitades. S'haurà d'elevat progressivament l'edat de jubilació amb dret a pensió completa i introduir disposicions que permetin un pas gradual de la vida activa a la jubilació.

El segon eix de reformes es refereix a l'orientació dels mercats de treball i de capitals perquè s'adaptin als efectes de l'envelliment. S'ha de donar més importància a la formació dels treballadors al llarg de tota la vida, perquè conservin i millorin la seva productivitat a mesura que tinguin més edat.

El tercer tipus de reformes afecta les polítiques en favor de la prestació de serveis: ensenyament, salut i cures permanents, ocupació, serveis socials, etc. Seran essencials les reformes que permetin preparar-se per a un augment important del nombre de persones velles dependents.

El quart eix de les reformes suposarà un nou equilibri de responsabilitats entre l'individu i la comunitat, com canviar els programes socials que no inciten a seguir treballant als treballadors més grans, adoptar mesures preventives per promoure una vida sana i activa o endarrerir l'aparició de dolències cròniques.

MARGARITA COMELLAS

MARGARITA COMELLAS
ADAPTACION DE AUDIFONOS

Vol saber més sobre els nous i pràcticament ocults audífons de tecnologia digital o analògica?

Demani hora al 423 95 13

Primera visita gratuïta. Aprofiti descompte especial
C/ Calàbria, 119-121, 7è 4t - 08005 Barcelona

Cada setmana, et portem
LA BONA NOTÍCIA
a casa teva

SUBSCRIU-TE a
«CATALUNYA
CRISTIANA»
i podràs guanyar
un dels
DOS VIATGES
a TERRA SANTA
per a dues persones

Vols viatjar DE FRANC a TERRA SANTA?

Amb «CATALUNYA
CRISTIANA»
ÉS MOLT FÀCIL
GUANYAR

SORTEIG VÀLID NOMÉS PER A NOVES SUBSCRIPCIONS

- 1 Emplena la butlleta de subscripció amb totes les teves dades.
- 2 Tria la forma de pagament que et vagi més bé.
- 3 Retalla la butlleta per la línia de punts i envia-la per correu al més aviat possible.

4 De seguida que rebem la teva butlleta, et lliurarem per correu el teu primer exemplar de *Catalunya Cristiana* i el **certificat de participació** per al sorteig de **dos viatges a Terra Santa** per a dues persones.

Aquesta CAMPANYA començarà l'1 d'abril i s'acabarà el 31 d'octubre de 1997. El sorteig dels viatges es farà davant de notari, abans del 15 de desembre.

Nom

Adreça.....

Població.....D.P.....

Província.....Tel

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el farà mitjançant

domiciliació bancària xec nominatiu que adjunto per valor de 9.880 ptes.
(en aquest cas empleu l'ordre de domiciliació)

Sol·licito fer el pagament a través de:

- 1 sol rebut de 9.880 ptes.
 2 rebuts mensuals consecutius de 4.940 ptes.
 4 rebuts mensuals consecutius de 2.470 ptes.

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa.....Agència.....
Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu *compte corrent/llibreta*

Entitat Oficina DC Compte

Data.....

Signatura del titular del *compte/llibreta*:

Urgell

«La classe de religió és indispensable per comprendre la nostra cultura»

■ Mn. Antoni Cagigós, delegat d'Ensenyament de la diòcesi d'Urgell

LA SEU D'URGELL.—El dia 1 d'abril va començar a Catalunya el procés de preinscripció als centres públics de primària i secundària. Mn. Antoni Cagigós, delegat d'Ensenyament de la diòcesi d'Urgell, anima els pares a inscriure els seus fills a la classe de religió perquè amplii la formació cultural i s'eduquin en uns valors

—Hi ha qui diu que el que vol l'Església és una classe de religió catòlica obligatòria per a tots.

—Res més fals que això. L'Església està d'acord amb la Constitució, que proclama el principi de llibertat religiosa i la no discriminació de ningú per raons religioses. Aquests sí que són principis que defineixen l'Estat espanyol actual i, per tant, l'escola pública i no pas el laïcisme.

De fet, aquest nou tarannà s'ha materialitzat amb la signatura d'uns acords de cooperació amb l'Església catòlica, l'any 1979, i amb la Confederació protestant, amb l'Islamisme i amb el Judaisme, l'any 1994, fent possible la classe de religió respectiva als centres públics d'aquestes quatre religions principals.

—Nens amb classe de religió i nens sense... No estarem posant les bases d'una futura societat dividida?

—Ben al contrari. Això és signe d'una societat adulta que exerceix els drets amb normalitat i respecte. El que em sembla és que, quan els pares, per deixadesa, no opten per la classe de religió, estan propiciant aquella ignorància d'un estudiant

que confonia calze amb colze, o la del que confonia el sagrari en forma d'arqueta amb una caixa d'eines, o el que pensava que Maria era un nom de galeta. O bé, una generació dels que cauen en les sectes, on troben una comunitat falaguera que els acull i després els manipula.

—Però donat que el debat és aferrissat, encara hi ha molta gent que es pregunta: Què és la classe de religió i què aporta a l'alumne?

—La classe de religió ofereix una clau indispensable per comprendre la nostra cultura, la d'abans i la d'ara: l'art, els museus, la història, els noms, els refranys, els costums, les festes, etc. Ajuda el jove a madurar en la dimensió cultural de la pròpia fe i és la plataforma adequada per establir un diàleg entre la

morals, el valor principal dels quals és Jesucrist. Mn. Cagigós nega que sigui una contradicció parlar de classe de religió en una escola laica perquè, segons la Constitució, «els poders públics han de garantir el dret que assisteix els pares perquè els seus fills rebin la formació religiosa i moral d'acord amb les seves conviccions».

Mn. Antoni Cagigós es queixa dels entrebancs que els col·legis públics posen a la classe de religió.

pròpia identitat cristiana i la cultura que anem adquirint, i ens ensinistra en el difícil art de saber-se defensar críticament d'un ambient que, massa sovint, és de pensament feble, de llibertat condicionada i d'esperança marcida.

—En què es diferencia la classe de religió de la catequesi o de la cultura religiosa aconfessional?

—De la catequesi, pels destinataris, per la finalitat, pel marc i pels mitjans. La finalitat de la catequesi és fer viure

la fe a través de la pregària i dels sacraments i inserir-se en una comunitat cristiana. La de la classe de religió és específicament cultural, evangelitzadora i educativa cristiana en general. El marc de la catequesi és la parròquia i, sovint, la preparació d'un sacrament. El marc de la classe de religió és l'escola i la seva organització per nivells, cicles, àrees, etc. Es pot dir que la família, l'escola i la parròquia són, des de la seva especificitat, com tres pilars bàsics de cara al projecte comú d'educar cristianament qui lliurement ho desitgi.

Es diferencia de la cultura religiosa aconfessional per aquest projecte d'educació cristiana, la identitat del qual, a la classe de religió, està avalada per l'Església, que tria continguts i proposa persones especialment qualificades com a professors de religió. No podria fer classe de religió un professor que anés per lliure, predicant-se a si mateix, creant ambigüitats o desobeint obertament l'Església, com fa el pare Apel·les a la televisió.

—Esteu satisfet del tractament que els col·legis públics donen a l'ensenyament de religió?

—No, no estic satisfet de l'organització curricular de Catalunya, sobretot pel que fa a l'ESO, perquè, entre altres raons, no es compleixen del tot els acords del govern amb la Santa Seu de l'any 1979 sobre la fonamentalitat de l'àrea de reli-

gió, i sobre la situació jurídica i econòmica dels professors a la primària.

Pel que fa a l'ESO, i especialment a Catalunya, sigui per la complexa ordenació legal, sigui pels entrebancs que moltes juntes directives posen —a vegades a posta— als crèdits de religió. El fet és que molts centres obliguen a fer en un any els tres crèdits comuns de religió, que correspondrien als dos anys del cicle, i alhora diuen als pares que, si trien religió, no podran triar altres crèdits com per exemple reforç de matemàtiques, d'informàtica o altres que necessiten els alumnes. Total, que els pares interpreten que triar l'opció dels crèdits comuns de religió té un cost acadèmic molt més elevat que l'alternativa. Com a conseqüència: davallada dràstica de la matriculació a la classe de religió. A la major part de centres del meu Bisbat —i a altres ha passat el mateix— es van preinscriure a religió un 80% dels alumnes i a l'hora de la matriculació han quedat, a primer d'ESO, en un 10%.

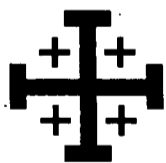
—Tots els centres han d'oferir la classe de religió? Com han de sol·licitar els pares aquest ensenyament?

—Sí, tot centre ha d'oferir explícitament a tots els pares l'ensenyament de la religió catòlica. És la normativa que cap centre no pot canviar i cap raó no ha d'impedir als pares, als tutors, o als alumnes majors d'edat poder fer la preinscripció a la classe de religió, ara, i en el seu moment, poder formalitzar la matrícula. En l'imprès de preinscripció cal assenyalar la casella que diu religió i la que precisa catòlica.

—El bisbe d'Urgell acaba de publicar un escrit pastoral sobre «L'ensenyament de la religió a l'escola pública». Quina valoració en feu?

—És un document complet, clar, valent, oportú i encoratjador. N'hem fet un resum i l'hem enviat a tots els pares del Bisbat que tenen fills en edat escolar. En vols un petit tast? Aquí el tens: «Demano a tots aquells que tenen responsabilitat i principalment als pares, que reflexionin sobre la situació greu en què es troba l'ensenyament de la religió a les nostres escoles, principalment a l'ESO. Demano concretament als pares que en parlin, que exerceixin els seus drets i que no restin passius. Ells poden exigir molt a les escoles que, a vegades, no compleixen la llei perquè posen entrebancs a la lliure elecció de la classe de religió per donar suport altres matèries o alternatives.»

Antoni Mirabet

TERRA SANTA

PELEGRINATGE AL PAÍS DE JESÚS

AMB ELS FRANCISCANS
—CUSTODIS DELS SANTIS LLOCS—

Vol regular - Hotels 1a categoria - Pensió completa

VISITANT: Jerusalem, Betlem, Jericó, Qumran, Mar Morta, Tabor, Llac Tiberiades, Natzaret, Cafarnaüm, Haifa, etc.

DATES:

Del 18 al 25 de juny
Del 17 al 24 de juliol
Del 6 al 13 d'agost
Del 1 al 8 de setembre

ALTRES PELEGRINATGES

Del 15 al 22 de Maig:
Ruta de St. Pau / Grècia
Del 3 al 22 de setembre:
Ruta de St. Pau / Turquia
i el 20 al 29 d'octubre:
Sinaí / Terra Santa

Inscripció i informes: Delegació de Terra Santa, c/ Santaló, 80
08021 Barcelona - Tel. (93) 209 20 90 / 209 23 88 - Fax 202 27 57

El Moviment cristià de mestres i professors va debatre l'educació per al proper mil·lenni

■ El professor Nel-lo recomana als docents paciència i actitud crítica

Encontre del Moviment cristià de mestres i professors a Barcelona.

BARCELONA.— En la darrera trobada barcelonina del Moviment cristià de mestres i professors es va tractar l'educació i les perspectives que l'àmbit educatiu té en el proper mil·lenni. El professor Antoni Nel-lo va dibuixar el perfil dels joves d'avui dient que són «poc crítics, mimats i amb interès per tot però no es comprometen en res».

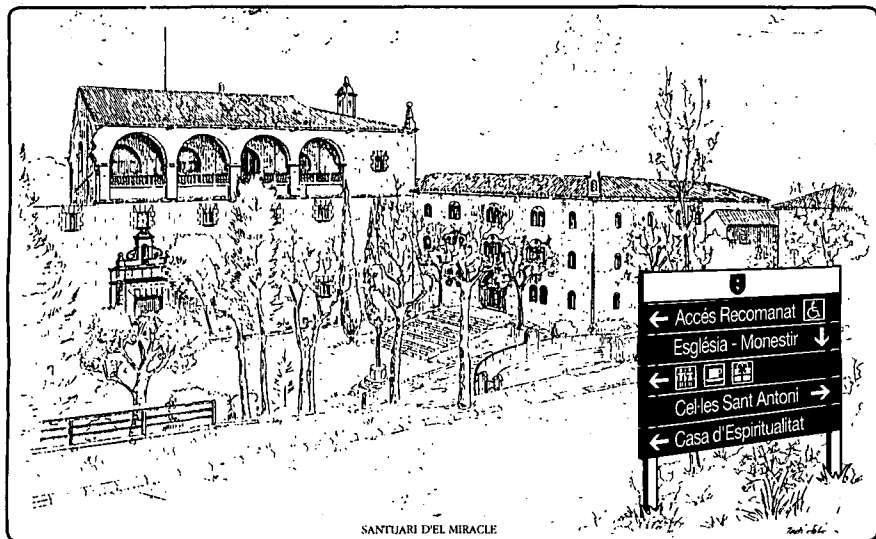
El professor de moral Antoni Nel-lo va començar la seva ponència amb una descripció del món d'avui, un món que segons aquest professor es caracteritza per «la rapidesa, la immediatesa, la immanència, l'individualisme i el politeisme de valors». Aquest teòleg va explicar als mestres i professors que van assistir a la trobada d'hivern que la tasca d'educar és una feina de sempre en un context mutable. Per a ell, educar és «proposar, dialogar i testimoniar, sabent que tenim prestigi davant l'alumne». També va dir que un bon educador «ha de tenir paciència

cia i ser conscient que el resultat de la seva feina és a llarg termini, ja que fer persones és lent». L'acompanyament i el respecte també van ser dos dels trets que, segons Nel-lo, ha de tenir un docent, a més de l'actitud oberta davant qualsevol problema de l'educant per ajudar-lo.

Aquest moviment de mestres i professors és d'àmbit diocesà i organitza trobades trimestrals per tal de reflexionar entorn del món de l'ensenyament i les seves implicacions en la societat.

Miriam Díez Bosch

CASA D'ESPIRITUALITAT DEL SANTUARI D'EL MIRACLE

2 RESOLUCIONS i 2 RECOMANACIONS DEL CONCILI PROVINCIAL TARRACONENSE

Resolució número 15

«El Concili Provincial Tarraconense recomana potenciar les missions populars —degudament actualitzades—, les jornades i els curssets de formació cristiana, i els exercicis espirituals de molta tradició i fruit en el nostre poble».

Resolució número 19

«Donat que en el món actual calen, més que mai, espais de silenci i d'interiorització sostinguts per petites comunitats d'oració, per a afavorir l'experiència de Déu, el Concili, a més de recomanar vivament el recés ens els monestirs i en els santuaris, de tanta tradició en el país, proposa la potenciació dels centres d'espiritualitat ja existents en les diòcesis, o la creació de nous on no n'hi hagi, per tal de promoure des d'allí l'anunci de l'Evangeli i el seguiment de Jesucrist».

* PER INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS:
CASA D'ESPIRITUALITAT
Telèfon: (973) 48 00 45
Fax: (973) 48 02 43
25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

PROGRAMA D'ACTIVITATS

- ABRIL:** 11-13 Per a joves. Recés.
14-20 Per a tothom. Exercicis Espirituals.
18-20 Per a tothom. Recés.
25-27 Per a matrimonis. Recés.
- MAIG:** 12-18 Per a tothom. Exercicis Espirituals.
16-18 Per a tothom. Recés.
31-1 juny. Per a vídues i vidus. Recés.
- JUNY:** 2-8 Per a tothom. Exercicis Espirituals.
6-8 Per a tothom. Recés.
- JULIOL:** 26-2 agost. Per a tothom. Exercicis Espirituals.
- AGOST:** 26-31 Per a tothom. Exercicis Espirituals.
29-31 Per a tothom. Recés.

* EXERCICIS ESPIRITUALS PER A TOTHOM

- * **MAIG**, del 12 al 18
Director: P. Salvador Plans, monjo.
- * **JUNY**, del 2 al 8
Director: Mn. Xavier Claramunt, del bisbat de Solsona.
- * **JULIOL**, del 26 al 2 d'agost
Director: P. Cebrià Pifarré, monjo.
- * **AGOST**, del 26 al 31
Director: P. Oriol Diví, monjo.
(comencen i acaben a la tarda).

* RECÉS CAP DE SETMANA PER A JOVES

- * **ABRIL**, de l'11 al 13
Director: P. Daniel Codina, monjo.
(comencen i acaben a la tarda).

* RECÉS CAP DE SETMANA PER A MATRIMONIS

- * **ABRIL**, del 25 al 27
Director: P. Martí Roig, monjo.
(comencen i acaben a la tarda).

* RECÉS PER A VÍDUES I VIDUS

- * **MAIG**, del 31 de maig a l'1 de juny
Director: P. Miquel Estradé, monjo.
(comencen al matí i acaben a la tarda)

* RECÉS DE CAP DE SETMANA PER A TOTHOM

- * **ABRIL**, del 18 al 20
Director: P. Daniel Codina, monjo.
- * **MAIG**, del 16 al 18
Director: P. Salvador Plans, monjo.
- * **JUNY**, del 6 al 8
Director: Mn. Xavier Claramunt, del bisbat de Solsona.
- * **AGOST**, del 29 al 31
Director: P. Oriol Diví, monjo.
(comencen i acaben a la tarda)

Barcelona

Clausura de la missió popular al barri del Sant Crist de Badalona

■ Diversos testimonis han compartit la seva experiència com a creients

BADALONA.— L'experiència missionera del barri del Sant Crist de Badalona va acabar el 15 de març passat amb una processó que va acompanyar la Verge de Montserrat fins a l'església. D'aquesta manera, finalitzava una catequesi per a adults duta a terme pel Camí Neocatecumenal i per diverses comunitats de Sant Vicenç dels Horts i del Masnou.

L'experiència missionera havia començat el 22 de febrer passat amb una eucaristia presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona Joan Carrera i celebrada a la parròquia de Nostra Senyora de la Mare de Déu de Montserrat.

En el transcurs de la celebració de l'eucaristia, Carrera va realitzar el ritus de l'enviament i la imposició de mans a uns 150 membres de les comunitats neocatecumenals de les parròquies de Sant Antoni de Pàdua, Sant Vicenç dels Horts i Nostra Senyora del Pilar i Maricel del Masnou, per realitzar missions populars per tot el barri del Sant Crist de Badalona. A l'arribada a la parròquia com a sacerdot, mossèn Francisco Blanco i Aranda es va adonar que fer present la figura de Jesucrist al barri era la missió

més urgent, si volia ser fidel a la vocació sacerdotal. Aquest barri, amb una població d'unes 25.000 persones, té una baixíssima participació en la vida parroquial. Només uns 200 fidels participen en les celebracions dominicals. Per això, després de consultar amb els membres de la parròquia la possibilitat de realitzar al barri unes missions populars en línia amb la nova evangelització, el sacerdot va demanar al bisbe de la demarcació, Joan Carreras, que l'autoritzés a enviar amb aquest fi els equips de catequistes del

Joan Carrera presidint l'eucaristia.

Camí Neocatecumenal, junt amb els membres de diverses comunitats de Sant Vicenç dels Horts i del Masnou.

Aquestes missions populars s'han caracteritzat per l'anunci de Jesucrist. Primer ho van fer per parelles i de casa

en casa, des de la pròpia experiència de fe de cadascú. Després, van anunciar Jesucrist com a poble. Centenars de persones amb els fills de totes les edats van recórrer el barri, tocant tot tipus d'instruments musicals, cantant salms i alguns dels presents compartien l'experiència de la fe. Els habitants del barri van poder escoltar com, per exemple, algú deia que Jesucrist l'havia lliurat de l'alcohol, mentre una altra persona, operada dues vegades per un càncer, beneïa el Senyor per haver-se sentit tan estimada per Ell durant la malaltia. C.C.

Carme de Sojo està en procés de canonització a Roma

■ Terciària carmelita i mare de família exemplar

BARCELONA.— A casa nostra hi ha hagut nombroses persones que, tot i haver portat una vida fidel a l'Evangeli, s'han deixat de banda en els processos de beatificació perquè no van ser clergues, ni religiosos, ni

monges. Aquest és el cas de Maria del Carme de Sojo i Ballester, mare de profundes arrels cristianes i vida exemplar, el procés de canonització de la qual continua a Roma, a la congregació per les causes dels sants.

Maria del Carme Sojo i Ballester va néixer a Reus el 15 d'octubre de 1856. El seu pare, comerciant, era originari de Valle de Mena (Burgos) i la seva mare, de Valls. Amb una gran convicció cristiana, el matrimoni va prendre cura dels malalts i els més desproveïts, participant en la instauració de les conferències de sant Vicenç de Paül i en la fundació i manteniment de l'Asil de les Germanetes dels Pobres. Els pares de la Carme la van educar en la fe cristiana i ja de jove li agradava ajudar els altres i feia companyia als avis de l'Asil.

El Senyor encreuà el seu camí amb el d'un jove metge, Jordi Anguera, nascut també a Reus, amb qui es casà abans de complir els 16 anys. Després de la seva unió es traslladaren a Barcelona on instal·laren la seva llar. La vida a la ciutat no va ser fàcil per a la jove esposa. Lluny de la llar dels pares i amb un marit, les obligacions del

Carme de Sojo, terciària carmelita.

a través de les conferències de sant Vicenç de Paül.

qual el mantenien allunyat també d'ella, va haver d'afrontar sola els mils contratemps de ser esposa, mare i mestressa de casa. Una vida sovint mancada de recursos, ja que el seu marit es negava a cobrar els honoraris dels pacients més necessitats, deixant la seva casa desproveïda d'ingressos.

La proximitat del seu domicili amb l'església del Pi va fer que la Carme esdevingués fidel a aquella comunitat cristiana. Al confessor hi troba el Dr. Casañas, futur cardenal, que va descobrir en ella una ànima privilegiada. Amb l'ensenyament del seu director espiritual, la Carme va proporcionar ajuda i repòs a moltes persones, a les quals s'apropà

Fra Felip M. Amenós
Postulador general dels Carmelites

Lleida

Guardonat Sebastià Bonjorn

LLEIDA.— El pare missioner Sebastià Bonjorn Sales, fill d'Urgell, ha estat guardonat pel govern de la República de Colòmbia. Se li ha concedit el premi Pluma Màster, per la seva permanent i constant aportació a la comunicació social. El premi el promou la Comissió de Premsa del Grup Andino i el Comitè Internacional de Premsa. El pare Bonjorn Sales, a banda del seu ministeri sacerdotal, exerceix també de periodista i locutor de ràdio i porta a terme dues emissions diàries que gaudeixen d'una nombrosa audiència.

Joan Civit Esmatges

Conversant amb Mn. Jaume Serrano i Vidal

Portador d'un bagatge d'ampli coneixement de les problemàtiques socials des de la pastoral del seu ministeri en parròquies de característiques peculiars i en l'exercici de les seves funcions en el temps que fou vicari episcopal. Nomenat viceconsiliari de Vida Creixent, representa un gran suport per al Moviment a la nostra diòcesi barcelonina.

Bon observador que sap escoltar, predisposa a sentir-te acollit en la conversa.

Jaume Serrano, en una cerimònia religiosa, al costat de l'estimat cardenal Jubany.

—Grans i joves són mútuament solidaris?

—Segons quins estaments, però hem de tenir clar que ha de partir dels grans el donar la pauta mostrant-nos acollidors. Cal acceptar que a mesura que ens fem grans hem d'anar cedint lloc als que vénen al darrere encara que a vegades no hi estiguem d'acord.

—Com fer-ho?

—Amb esperit d'acolliment, sense paternalismes que els joves no accepten.

—Des de Vida Creixent, quin «discurs» hauríem d'emprar en la nostra convivència social?

—El dels tres postulats de Vida Creixent que donen una gran capacitat de captació:

•Obrir-nos a l'amistat amb alegria i bon humor.

•No conformar-nos en ser simples «resadors», sinó dient «Pare t'estimo» en plena contemplació de l'obra de Déu per estimular-nos en la nostra espiritualitat compartint-la amb els del nostre entorn.

•Essent veritables testimonis de coherència en la nostra vida. Això és apostolat.

—Però posats en l'entorn de cada dia, la realitat és que hem de viure molts contrastos.

—Certament. Però cal avançar per mitjà d'una cultura d'austeritat buscant el que ens uneix. Podríem dir, buscar i partir de mínims ètics, que existeixen i que fins i tot els trobem, per exemple, en aquells que es proclamen agnòstics.

Ha de ser una actitud d'avançar de mica en mica amb gran esperit d'acolliment, que no vol dir, sempre, que estiguis d'acord, però sí que es vegi que estimes la persona i a poc a poc anar fent camí.

—En el món actual, proclamar-se confessional fa nosa?

—De cap manera! Si els que són agnòstics ho diuen, ¿per què nosaltres no hem de proclamar també que som cristians? I certament que hi ha molts comportaments diferents dins els catòlics, però sense esborrar ningú, mostrem-nos amb actitud de respecte i ajuda. Això dona fruits.

—Se'ns diu que Jesucrist és vigent. Què cal fer: predicar-lo o parlar-ne?

—Viure'l i compartir-lo cadascú des de la seva condició i situació. A mi, em toca molt predicar-lo, però tots hem de donar-ne testimoni posant de manifest que el que fem és, precisament, perquè creiem en Jesús.

—Un desig.

—Poder veure què seran d'aquí deu anys els joves d'ara.

—Un consell.

—Somriure sempre. És un apostolat!

—Durant la conversa n'ha donat testimoni!

Josep Alcañiz

«L'alegria és una prova de fe. La prova que, malgrat tot i tots, les coses aniran bé amb la força de Déu.»

(H. Cox)

El Consiliari diu...

Fer-nos grans joiosament

Ser grans no ens hauria de fer por. És llei de vida. Ara bé, sovint veiem més els aspectes negatius inherents a la vellesa que no pas de poder viure una edat avançada. Ens preguntem: ¿què podem fer?, ¿com podem fer-ho?

Jubilació vé de *júbilo*, que vol dir 'joia', però inclou també conceptes com *ruptura*, *renúncia*... Malauradament no tothom està preparat i, àdhuc inconscientment, ens costa adaptar-nos a un nou estil de vida, més lliure, però també més responsable, a un no deixar de treballar però fer-ho diferent, amb una retribució més moral que econòmica.

Com a tòpic ens defensem citant el problema econòmic: les pensions van sempre a remolc de la qualitat de vida, però depèn molt de cadascú. La vida humana és complexa i la complexitat crea problemes.

El fet de sentir-se sol agreuja la vellesa. Avui, hom se sent sol més per no comunicar-se que no pas per manca d'ofertaments socials. Cal saber fer una tria d'acord amb les possibilitats i desigs personals. A vegades, en tancar la porta a l'Esperit, ens tanquem en la nostra feblesa i rebutgem tot ajut comunitari. Ens cal, d'altra banda, acréixer l'Esperança, saber viure esperançadament, i intentar ser feliços fent feliços els altres.

Lluís Antoni

De Família i gent gran al llistar del 2000 Ed. S.T.J. 1995

NOTÍCIA DELS GRUPS

Arxiprestat de Vilapicina

El 28 de febrer passat va tenir lloc a la parròquia de Sant Narcís una reunió dels diferents grups de Vida Creixent de les parròquies de Sant Pius X, Sant Narcís, Santuari de Vilapicina i Santa Eulàlia de Vilapicina.

L'arxiprest, mossèn Miquel Bada, va presentar l'acte, que fou presidit pel bisbe auxiliar Mons. Pere Tena. La salutació inicial la va fer la coordinadora arxiprestal Fidela Villanueva.

Després del rés de Vespres, el senyor bisbe va explicar el tema «La paraula de Déu i els sagraments» corresponent al temari del present curs.

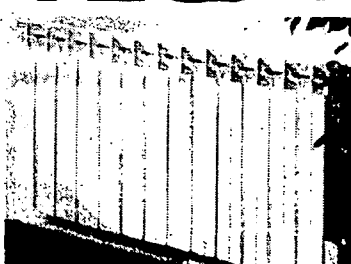
Per part de la coordinadora diocesana hi eren presents el senyor Josep Lluís Fernández Coll i la senyora Maria Vinyet Modolell. El coordinador diocesà va adreçar una salutació als prop de dos-cents membres del Moviment que hi eren presents.

C.C.

NOVETAT LA CALEFACCIÓ CENTRAL SENSE CALDERA

TECC

LA PRIMERA CALEFACCIÓ CENTRAL
ELÈCTRICA DE BAIX CONSUM

CALOR CONFORTABLE

Silenciosa, no resseca l'aire, regula la temperatura amb termostats individual.

CALOR ECONÒMICA

A més del seu consum reduït, la seva capacitat acumulativa manté durant molta estona la calor sense despeses d'electricitat.

CALOR FÀCIL

No cal instal·lació especial, sense obres, ni manteniment, només un endoll de 10A.

CALOR SEGURA

Controlada gràcies a un dispositiu electrònic, garantia durant 10 anys.

TELÈFON D'INFORMACIÓ: 902 10 37 88

TECC. Apdo. de correus, 50 - 08812 Les Roquetes (Barcelona)

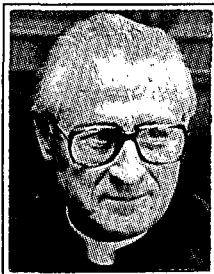
«SANTA MARIA, HONOR DE TOTS
ELS POBLES»

DIES 7 I 8 DE MAIG DE 1997
XI TROBADA DE VIDA
CREIXENT DE CATALUNYA,
LES ILLES I ANDORRA

QUEDA OBERTA LA INSCRIPCIÓ
DE L'1 AL 25 D'ABRIL 1997

PLACES LIMITADES

Magisteri

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

L'enyorança de l'altra riba

Tot i que han passat molts anys, conservo la imatge d'aquell espectacle amb tota la vivor i els detalls.

I ho vull transmetre al lector aquest dia, diumenge després de la Resurrecció, a fi de recordar que la darrera voluntat del Pare sobre la nostra història personal no és, ni de bon tros, el fet de la nostra mort, sinó el de la resurrecció o, com m'agrada de dir alguna vegada, la seva voluntat és que «ressuscitem a l'alegria».

Va passar una tarda de setembre, fent el camí de

retorn de València a la meua parròquia per la carretera que va cap al sud, entre l'Albufera i el mar, arran mateix de la costa. El mar era tot blanquinós d'escuma, a causa d'un fort temporal de llevant. De sobte, van aparèixer damunt els cables de banda i banda de la carretera, centenars i centenars d'orenets, acara des totes al mar i al vent de temporal.

Els havia arribat el temps de tornar a les terres càlides de l'Àfrica i era tot un espectacle contemplar aquells ocells aturats a la vora de la platja, de cara a les terres cap on havien d'anar. L'instint les hi atreïa, com a lloc acollidor, temperat, casolà; però havien de fer un salt arriscat, un llarg viatge, per arribar-hi. I esperaven totes plegades el moment oportú d'emprendre el viatge.

Nosaltres, els fills de Déu, també som en aquesta vida com damunt d'un cable que es balandreja, a mercè de tants vents contraris, davant el mar de la mort; però el nostre instint —el sentit de la fe— ens fa entreveure, més enllà de la mort, la terra càlida i acollidora de la casa del Pare. Crist, el nostre germà gran, «primogènit d'entre els morts», l'ha travessat, aquest mar, i ens dona la certesa que ens espera a l'altra riba. És aquesta la vivència que ens produeix el record de la Resurrecció.

El nostre bon papa Joan Pau II ha expressat,

poèticament i bella, aquesta certesa, fa vint anys, al seu poema *Veïlla pasqual*:

*Diu l'Arbre (Crist):
No temis, si estic morint,
no temis morir;
amb mi, no temis la mort,
perquè mira, reneixo:
la mort només m'ha tocat l'escorça.
No temis morir amb mi per renèixer.
El senyal cicatritzarà
i tot tornarà a madurar.*

Així ho creiem. La nostra vida d'ara és la tangible, l'existencial, l'experimentable i, a l'hora de la nostra mort, allò que ens demana el nostre Pare Déu és que, a canvi d'aquesta vida que poseïm ben certament, n'acceptem una altra, de la qual no tenim més garantia que la seva paraula —la garantia més gran que hi pot haver. Quan hom mor conscientment —o bé accepta la mort anticipadament— realitza l'acte de fe en Déu i d'amor a Déu més gran de tota la seva vida.

Acceptem, en aquell tràngol, no disposar de nosaltres, sinó admetre que algú —el bon Déu— disposi de nosaltres.

Claret

NOVETATS!!

M. Dolors Laguna
EL RECORD DE LES CAMPANES
M'ACOSTÀ A L'ASIL

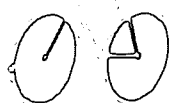
Testimoni de 15 anys de treball amb vells

Col·l. Els Daus 172
120 pàg. - 950 ptes.

M. Dolors Laguna ens ofereix una visió viva i viscuda del món dels vells. Ens ho explica amb gràcia i vivesa, aportant vivències, sentiments i reflexions, i amb unes quantes històries de vida que il·lustren i donen caliu a tot el llibre. Unes pàgines impactants que obren un món per a molts insospitat.

PERSPECTIVES
PER A LES COLÒNIES
I ACTIVITATS DE VACANCES
INSTRUMENT DE FORMACIÓ
DE LA FUNDACIÓ PERE TARRÉS

PERSPECTIVES PER A LES
COLÒNIES I ACTIVITATS
DE VACANCES

Col·l. Animació Sòcio-cultural 17
288 pàg. - 2.100 ptes.

Recull de les conferències i ponències presentades en el Simposi Europeu (Barcelona 11, 12 i 13 de novembre de 1994), organitzat per l'Institut de Formació de la Fundació Pere Tarrés (l'Escola de l'Esplai), que va reunir més de tres-cents especialistes. L'ocasió va ser el centenari de les primeres colònies de vacances, que van tenir lloc a Catalunya l'estiu de 1893.

Roger de Llúria, 5 08010 Barcelona
Tel. (93) 301 08 87 Fax (93) 317 48 30

COMUNITAT DE LES BENAURANCES

CASSETS D'EVANGELITZACIÓ
Difosos també per correspondència
Disponibles en català i en castellà

PREGÀRIA
LA PREGÀRIA DE GUARIMENT
Philippe Madre

PREGAR AMB EL COR
Gna. Emmanuel

EL SOFRIMENT
EL TEU SOFRIMENT ÉS FELICITAT?
Gna. Emmanuel

SAGRAMENTS
LA CONFESSIÓ. Germà Efraïm

MARIA
MARIA PORTA DEL CEL
Daniel Ange

MARIA
Germà Efraïm

MARIA EN EL MISTERI DE LA
SALVACIÓ. Mons. Joan Chabbert

EL ROSARI. Casset ideal per resar el
rosari al cotxe i per a persones que
l'han de resar soles

MARIA EN EL MISTERI
DE LA SALVACIÓ

COMUNITAT MARIA REINA DE LA PAU

**MARIA EN EL MISTERI DE LA
SALVACIÓ**

Mons. Joan Chabbert

Seguint el pelegrinatge de fe de Maria a través de l'Evangeli i, basant-se en el Concili Vaticà II i les *Marialis Cultus* i *Redemptoris Mater*, Mons. Joan Chabbert, bisbe emèrit de Perpinyà, fa una exposició molt clara del que el Crist vol per al culte a la Mare de Déu en l'Església i del sentit de la consagració a Maria per part del poble fidel.

Demaneu el catàleg en català o castellà.

El preu de cada casset no supera les 700 ptes. incloses les despeses de lliurament i reemborsament.

REMITENT:

Nom i cognoms.....

Domicili

Població

DIAKONIA SERVEI
c/ Sant Ignasi, 26
08700 IGUALADA
Tel. / Fax (93) 803 09 16
Dimecres d'11 a 13 i de 17 a 19 h

Punt de venda a Barcelona:
Llibreria LA FORMIGA D'OR
Portal de l'Àngel, 5
08002 BARCELONA

Barcelona

FUNDACIÓ MISSATGE
HUMÀ I CRISTIA

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax 415 14 49

• **HOMENATGE A MOSSÈN RAMON CATALÀ I GÜELL**, rector de la parròquia de Sant Pere i Sant Fèlix d'Olivella, organitzat per l'Ajuntament d'Olivella el diumenge **6 d'abril**, en agraïment al seu treball. A les 13.00, després de la missa, es descobrirà una placa que donarà el nom de "Passeig de Mossèn Ramon Català i Güell" al, fins ara, carrer de l'Església.

• **CENTRE ECUMÈNIC DE CATALUNYA**.— Conferència de Joan Misser sobre «La Seu de Roma: com ens cal veure-la i venerar-la». Tindrà lloc el **9 d'abril**, a les 19.45, a Pompeia-Grups, c/ Riera de Sant Miquel, 1, bis - Barcelona.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA I HUMANISME**.— C/ Bailèn, 10 - 08010 Barcelona, tel. 246 33 00. Sala Penyafort. Curs de formació permanent per a religiosos/es: l'**11 d'abril**, amb el tema «La missió: nous aeròpags i el camí del diàleg», presentat pel P. Emilio Barcelón. Per a més informació: PP. Dominics.

• **MONESTIR DE SANT MATIES-CASAL BELLESGUARD**.— El **13 d'abril**, a les 18.00, conferència sobre «A la recerca de la unitat visible de les Esglésies i del diàleg amb altres religions i cultures», a càrrec d'Hèctor Vall, s.j., professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. Tot seguit, hi haurà un col·loqui. Per a més informació, tel. 211 82 40 i 417 36 66.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT**.— Recés mensual, el **13 d'abril**, a les 17.00, al local dels GOA, c/ Gran de Gràcia, 237, pral. 2a - 08012 Barcelona, tel. 218 1005.

• **EL PAS DE SANT FRANCESC D'ASSÍS PER CATALUNYA**.— L'Associació Hispànica d'Estudis Franciscans i el Departament d'Història Medieval de la Universitat de

Barcelona han organitzat un simposi sobre els resultats de la recerca pel que fa a les diverses tradicions orals i escrites que relaten els llocs de Catalunya per on va passar el pobrissó d'Assís. La convenció, oberta a tothom, tindrà lloc a la sala IFAC (c/ Santaló, 80) els dies **17 i 18 d'abril**, a les 19.00. Hi haurà una exposició de llibres franciscans; a la cloenda del simposi, el P. Agustí Boadas presentarà el llibre *Sant Francesc a Catalunya*.

Girona

• **DELEGACIÓ DIOCESANA PER A LA VIDA RELIGIOSA**.— Jornada diocesana de vida religiosa. Se celebrarà a la casa d'espiritualitat Cardenal Jubany, de Banyoles, el **6 d'abril**, vuitada de Pasqua. Començarà a les 11.00, amb una conferència del P. Genís Samper, escolapi i secretari general de la Unió de Religiosos, sobre «La vida consagrada: avui i perspectives de futur». A les 14.30, dinar de germanor.

• **CARMELITES DESCALCES**.— Av. Montilivim, 27 - Girona. I Centenari de la mort de santa Teresa de l'Infant Jesús. Els dies **7, 8 i 9 d'abril**, a les 19.30,

conferències a càrrec de Josep M. Rovira Belloso, teòleg, Àngel M. Briñas, carmelita descalç, i Gabriel Isasi, carmelita descalç. Com a cloenda, el **10 d'abril**, Eucaristia presidida per Mons. Jaume Camprodon.

Solsona

• **SANTUARI DEL MIRACLE**.— El **13 d'abril**, trobada de matrimonis grans i Vida Creixent, sota el tema «El goig de viure, avui», a càrrec de Josep Lluís Fernández i Joan Viñas. Inscripcions fins al 10 d'abril. Per a inscripció i informació: zona del Llobregat, matrimoni Selga-Caselles, tel. 93/ 839 09 11, Navàs; zona del Solsonès-Cardener, matrimoni Benet-Lurdes, tel. 973/ 48 23 74, Sant Just-Joval; zona de l'Urgell-Segarra, matrimoni Miró-Torrés, tel. 973/ 71 01 14, Miralcamp; santuari del Miracle, casa d'espiritualitat, tel. 973/ 48 00 45, el Miracle. El **20 d'abril**, trobada de matrimonis joves, sota el lema «La parella vivim... la gratuïtat?», a càrrec del matrimoni Besora-Sans. Inscripcions fins al 17 d'abril. Per a inscripcions i informació: els contactes abans esmentats.

FUNDACIÓ PRIVADA PRAHU

PROJECTES I AJUTS HUMANITARIS

“Començar de nou”
Cursos i seminaris d'autoajuda

Dirigido a:
Empresarios, profesionales, cuadros técnicos y trabajadores en general, que viven o han vivido la experiencia de perder su puesto de trabajo o su negocio, y se sienten obligados a reconstruir de nuevo su vida profesional o su actividad económica.

Informació: c/ Sant Elies, 11. Desp. 115. 08006 Barcelona
Tel. 414 49 08 i 209 24 32

Presentació: Dimecres 9 d'abril a les 19.00 h.

Dia: 9-4-97
Hora: 21,30 H

Lloc: C/ Canuda, 4
ent. 1a.

PRESENTACIÓ DE "NOVAHUMANITAS"

Una escola de vida
Un "art" de viure

Per Mn. Josep Font,
Capellà del Santuari del Sant Crist de Balaguer

ASSOCIACIÓ CRISTIANA DE SEPARATS I DIVORCIATS

Acolliment
Ajut

Companyia
Amistat

Activitats

VINE A COMPARTIR-HO AMB NOSALTRES

Ens necessites i et necessitem!!!

TRUCA'NS

Tels. 423 91 21 (Avelina, 9 a 14)

330 61 37 (Josep, 21 a 23)

Local Social: Bailèn, 10 (Pares Dominics)

COMPANYIA 3A EDAT

AMIGOS del HOGAR posa en contacte a dones grans que viuen soles i necessiten companyia, amb noies que vénen a estudiar a Barcelona i busquen allotjament, per fer un intercanvi entre elles.

Si voleu més informació no dubteu a trucar-nos al

436 96 51

Indústria, 218, 4t 1a

08026 Barcelona

opinió

Pensar, pregar i fer el bé a la gent

Ramon Masnou
Bisbe emèrit de Vic

Els adolescents d'ara (i 3)

Acabem el tema del dia anterior. D'agents i factors que fan mal als adolescents —nois i noies— se'n podria fer una llista lletja i llarga. Sempre hi ha hagut persones i coses que han fet mal, a totes les edats, però ara, per culpa de l'ambient actual, hi ha més agents i de major eficàcia, i perquè els preadolescents i adolescents, ateses les seves peculiaritats d'edat, tenen les portes més obertes a les envestides dels agents del mal. Esmentem-ne d'altres. Per exemple: tot allò que en podríem dir escàndols públics: les imatges i els títols en quioscos, llibres i revistes; els espectacles en locals i fora dels locals; les platges; els mals exemples desvergonyits de moltes persones, els que es veuen i els que no es veuen, però que n'hi ha i se'n parla; tot allò que se'n pot dir el «mal ambient» del carrer. L'escola, que ensenya, més o menys bé, però que sovint no ajuda a educar. Ja hi ha mestres bons, conscients, que treballen amb els fills dels altres; però n'hi ha que treballen d'acord amb les ideologies pròpies, contràries a les dels pares dels alumnes, i fan mal. Potser s'obliden massa que a les escoles no tan sols hi treballa el mestre, bé o malament, sinó que també ho fan —i molt malament— alumnes que, anys enrere, en deien «mals companys»: alumnes més grandassots, que volen «fer el

gran» i infecten i corrompen els altres, en camps diversos, especialment en el de la sexualitat. Els pares no en saben res, potser ni ho sospiten, ni ho vigilen ni hi donen importància. Coneixen l'avidesa de curiositats dels preadolescents i adolescents, ja es poden imaginar les possibilitats de converses, paperots, cites i petits grups desconeguts i clandestins que emmetzinen l'ambient i que fan que els impúbers envegin la pubertat, amb les lògiques conseqüències. Tanmateix, els bons pares i els bons mestres solen tenir algun mal col·laborador a l'escola que converteix altres alumnes en víctimes del mal. ¿I qui protegeix i defensa aquestes víctimes? I ja hi tornem a ser: adolescents marginats.

Podríem continuar pensant en la marginació de molts adolescents. Segur que hi deu haver pares, mestres, capellans, catequistes, intel·lectuals, polítics, etc. que pensen molt en coses menys importants que la complicada problemàtica dels nois i noies en l'edat de l'adolescència i en molts casos, bastant abans de la pubertat, tal com és ara l'ambient de contagi i corrupció. La perversió ataca per tot arreu, i ¿hi ha gaires agents que es cuiden de prevenir, protegir, defensar i guarir?

Pregària

Jesús, que tingúreu l'adolescència més santa i més bella de totes les altres que hi ha hagut i hi haurà en el món: feu que les dels nostres temps, tan difícils, puguin ser també santes i belles.

Fer el bé

Que cadascú hi faci el que pugui i que almenys hi pensi.

Impromptu

Oriol Camps

Tràfics il·legals

Les notícies sobre tràfic il·legal ocupen el seu lloc, i molt ampli per cert, a tota la premsa. Des del tràfic de mà enguantada dels que blanquegen o fuguen diners, fins al brutal de persones, passant per tota una gamma qui sap la més repugnant. No hi ha dia sense notícia en aquest aspecte.

El descobriment, ací i allí, de màfies dedicades al tràfic de prostitució, amb els seus derivats porno, és cada cop més angoixant. Les dedicades al narcotràfic ja han arribat al nivell de qüestió d'Estat, i gairebé tots els governs del món s'hi veuen involucrats. Finalment, les que en aparença són més

innocents: les dedicades a facilitar viatge emigratori a gent que busca un millor mitjà de vida perquè en el propi país se'ls ha fet impossible.

D'aquesta darrera forma de tràfic il·legal n'hem viscut un trist exemple al nostre país, amb un camió volcat en carreteres de l'Empordà, amb un balanç d'onze morts i sis ferits. Viatjaven il·legalment, inhumanament estirats entre caixes d'envasos de vidre destinats a Itàlia... I ¿qui n'és el responsable? Difícil li serà a la policia descobrir-ho. Potser algun dia es dirà que ha desarticulat el muntatge mafiós, sense més detalls, esperant que sorgeixi un altre muntatge que ocupi el lloc del desaparegut, i tornem-hi!

Mentrestant, les víctimes de tota mena de tràfics il·legals es multipliquen, i el seu clam reclamant justícia cau en el buit, i els traficants se senten segurs de la seva impunitat.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

El metge dels 75.000 avortaments

La figura del Dr. Bernard Nathanson és prou coneguda: va ser el director de la clínica més gran del món en avortaments. Va participar directament en 75.000. A finals dels anys setanta va renegar de la seva militància en pro de la interrupció de l'embaràs i avui és un gran defensor i advocat de la causa pro vida. El seu llibre, *El crit del silenci*, en el qual descriu el fetus que s'estremeix de dolor quan li apliquen el fórceps per extreure'l del si matern, s'ha convertit en el blanc de les iras dels avortistes americans.

Ara, ja jubilat, el Dr. Nathanson ha escrit la seva autobiografia. Manifesta que la religió fou aliena en la seva educació. Els pares eren israelians i ell explica la idea que tenia de Déu quan era petit i adolescent: «La figura amenaçadora, majestuosa i barbuda d'un Déu assegut al seu sitial a punt de condemnar l'home a l'infern.»

La lectura de molts llibres escrits per intel·lectuals ateu i, posteriorment, convertits al catolicisme el van fer pensar. Així, d'Stern diu: «Possessia un secret que jo havià estat buscant tota la meua vida: el secret de la pau de Crist.» En un dels capítols de la biografia, el Dr. Nathanson pronostica tanatoris futurs. «Un cop es perdi el respecte per la vida humana —diu—, inevitablement s'arribarà a l'eutanàsia; hi haurà clíniques i empresaris que faran negoci amb la mort.»

Les pàgines més emotives del seu llibre són les que descriuen l'esperança en la misericòrdia, perdó i salvació oferta per Crist. Com sol passar, foren les pregàries i el testimoni de molts amics seus i col·legues pro vida els qui van acabar de vèncer la resistència d'aquest ateu endurit, el qual va comprendre que en el cor de Déu hi pot haver un lloc, àdhuc per a gent com ell. «Resaven pels no nascuts, per les dones que avortaven, pels metges i infermeres, i, fins i tot, pels policies i periodistes. Jo em preguntava: Com pot aquesta gent lliurar-se i pregar per un ésser que serà sempre mut, invisible i incapaç d'agrair res? Aleshores va aparèixer en el seu interior una esgruna d'esperança en la creença ferma en Aquell que fa dos mil anys havia mort pels meus pecats i les meves maldats.»

El 9 de desembre de l'any passat, el cardenal O'Connor batejava el Dr. Bernard Nathanson a la catedral de Nova York. Pocs dies després, el mateix cardenal el va confirmar i li va donar la primera comunió. Als seus 70 anys, el Dr. Nathanson no vol perdre el temps: continua practicant ginecologia en una de les zones més pobres de Nova York.

Tribuna

Ignasi Mora i Terrats

Rector de Sta. Maria de Vilafranca del Penedès

En el Camí d'Emaús

Com podem afavorir la trobada amb el Crist?

Ja és prou coneguda de molts de nosaltres la trobada internacional anomenada Col·loqui Europeu de Parròquies. Iniciat l'any 1961 a Lousanne (Suïssa), i fundat per un sacerdot francès el P. François Connan l'any 1959, i amb una resposta molt positiva de part de preveres i laics de molts països europeus, el Col·loqui intenta donar camins de resposta a les qüestions d'àmbit pastoral parroquial que són tema d'inquietud per a l'Església i l'home d'avui.

A partir del nostre treball a Sant Andreu de Llavaneres, i de la reunió del CI a Budapest durant el mes d'octubre passat, voldria oferir unes primeres reflexions que servissin d'ajut i aportació alhora per al treball d'Udine. Es tracta simplement d'unes reflexions per a l'evangelització de l'home d'avui.

I. La celebració del Concili Provincial. Per a les diòcesis de Catalunya aquest fou un fet singular; el qual inicià ja l'etapa de l'aplicació de les seves conclusions. I per a tot l'Estat espanyol, el Concili esdevé un signe per a un treball al servei de l'evangelització dels nostres pobles i cultures, en un context de societat postcristiana i en el marc de la realitat de l'Europa d'avui. «Sentim el goig —diu el Concili— d'anunciar l'Evangeli del Regne de Déu, i el vivim en la nostra societat concreta, marcada per la secularització i pel pluralisme, i en la preparació del nou mil·lenni que ja és aquí» (Concili Provincial I, a).

Secularització i pluralisme, finals de segle... heus aquí tres característiques d'àmbit universal i eclesial; i que donen peu a configurar un marc adequat vers una serena reflexió sobre el proper Col·loqui Europeu de

Parròquies: «Cercar el veritable camí d'Emaús». Volem que el Col·loqui esdevingui veritable camí d'Emaús per a l'home i la dona europeus, marcats sovint pel desencís; tot fent camí amb solitud, però acompanyats per Aquell que esdevé l'Invisible, i que és la font de l'Amor.

Per tant, sentim el goig de proclamar l'Evangeli: anunci de l'amor i la Vida de Déu a totes les persones i pobles, conscients que Jesús fou qui va viure en plenitud l'Evangeli de l'amor, i que cal anunciar-lo de nou, celebrar-lo, viure'l i participar de la seva vida a cada persona i a cada grup de la nostra societat i de la nostra Església.

El Col·loqui es qüestiona com es pot afavorir el trobament del Crist en el veritable camí d'Emaús.

Descriurem alguns trets que configuren aquest camí i demanen resposta de valors veritablement pastorals per part de la nostra Església.

II. A. Un món marcat pel desencís. Els dos deixebles van partir de la ciutat de Jerusalem, marcats per l'actitud del desencís. Per a ells, tot s'havia acabat. El retorn a casa era tota una realitat.

El nostre món d'avui, secular i pluralista, marcat per una gran dosi d'individualisme i de tècniques sense mística, marcat fortament per la societat de la buidor, provoca l'allunyament de Déu. Ell no interessa en la notícia d'avui portada pel sensacionalisme, pel soroll i per la velocitat; deixa a la cuneta tot aquell que no puja al tren de la vida actual. I d'aquí neixen persones que s'autocontemplen en el seu propi mirall, en comptes d'esguardar la vida humana per les finestres de l'altruisme i de l'esperit.

L'home d'avui té el perill de retornar al si matern des d'on ha donat els seus primers passos. ¿Com crear autèntics espais-finestra que donin possibilitat a l'home contemporani de fer camí d'Emaús a la llum de la seva autorealització? ¿Com iniciar un autèntic camí, amb la mirada posada en l'esdevenidor?

B. Ensenyar a fer camí amb els altres, i acollint l'Invisible. L'home d'avui fa camí amb els altres (l'Església). Amb els altres, cal ser company de camí, i donar resposta i llum als esdeveniments. I per als altres, llançar-se i obrir-se vers el camí que hom ha de recórrer.

Saber acompanyar les persones: heus ací una tasca evangelitzadora, i d'autèntic camí d'Emaús. I, des d'Aquell que és l'Invisible, que camina amb nosaltres, i que es revela com la Paraula de la Vida. Crist vol ser al costat de l'home concret, i donar-li la Bona Nova de la Vida.

Cal trobar camins que esdevinguin Paraula (catequesi), diàleg (comunicació), propostes (estil de vida). Calen camins catecumenals concrets amb els quals l'home i la dona de la nostra societat retrobin el sentit de la vida i Aquell que camina amb ells com l'Invisible.

Només amb el que és l'Invisible (Crist-Paraula) pot veure, i restar il·luminada la seva vida; només amb la Paraula pot entendre les paraules i el diàleg, només amb el diàleg pot fer camí amb els altres.

El Col·loqui d'enguany faria un gran servei a la Pastoral d'avui si donés resposta als camins catecumenals que caldria iniciar, promoure i encoratjar.

C. L'Invisible es fa comensal. La celebració dels sacraments, i en concret l'Eucaristia, són la trobada del Crist-Senyor amb tots aquells que fan camí a Emaús, que s'acosten a la taula de la vida, i prenen el pa de la fraternitat, del diàleg, de la convivència.

L'Església està cridada a ser la llar de finestres obertes a la vida, que aculli, que ensenyi a escoltar, que estigui al costat de tots els que busquen, que qüestionin i mostri la Paraula i que en faci Catequesi i camí catecumenal, que convidi a entrar a la llar de la convivència i de la fraternitat, i que celebri amb tothom el Sopar del Senyor. La vida de l'Església és tot el camí d'Emaús aquí en aquest món. No hi ha, per tant, un temps per evangelitzar i un altre per sacramentalitzar. El camí del creient ho és tot, i és tota la vida que cal impregnar de la sava de l'Evangeli.

Tot el camí d'Emaús és obra d'evangelització.

III. La gran oferta de l'Església. Sempre és i serà la Bona Nova de la vida de Jesús; en les seves grans vessants de confessar, celebrar, viure i predicar.

La gran tasca de l'Església a l'albada del segle XXI serà —creiem— ensenyar a l'home d'avui a:

Veure la realitat: assumir-la, qüestionar-la, unificar-la sense mirar enrere, i obrint camins de futur i d'esperança.

Ensenyar a l'home a obrir-se a la vida i als altres, a l'Altre que és Paraula i Catequesi.

Decidir-se per la vida; heus ací una tasca de veritable educació i mestratge. Treballar amb les persones per l'afany per l'Invisible. Ell és el «llibre vivent de l'Evangeli».

Entrar a la llar d'Emaús: la comunitat eclesial; i asseure's a taula amb Aquell que veritablement la comparteix. Celebrar la seva presència, obrint els ulls al seu esguard.

Oferir la Vida Nova, sortint de la llar i anant a trobar tots aquells que ens esperen.

Pinzellades

Justo López Melús

Les aigües del Jordà

Un pelegrí va dir al Jordà: «Riu, si purifiques els homes, les teves aigües han d'estar plenes de pecats.» «No, jo les llanço al Mar (Mort), i les purifico sense contaminar-me.» Va anar al mar i li va dir: «Mar, si reps les aigües del riu, estaràs ple de pecats, i per això no hi ha vida a les teves aigües.» «No, jo evaporo aquestes aigües cap als núvols, i l'evaporació em purifica, i així les meves aigües són curatives.»

Aleshores va preguntar als núvols: «Núvols, si rebeu les aigües del mar, heu d'estar plens de pecats.» «No, perquè l'aire ens purifica, i retornem l'aigua als homes en forma de pluja fecunda.» Així succeeix amb moltes ànimes generoses, que retornen bé per mal, «ànimes víctimes», que «carreguen» misteriosament com el Mestre Diví, amb els pecats dels seus germans, i es converteixen en benedicció.

Humor

MOSSÈN, JO TROBO QUE ENS CALDRIA COMPROMETRE'NS AMB EL SILENCI MUTU...

□ Síndrome de Down i nazisme

Sr. Director,

No sé ben bé què vol dir un Estat de dret, però ho interpreto com que tots tenim dret a la vida. I m'impresiona que uns pares aconseguixin que un metge sigui condemnat perquè no els va facilitar les proves per saber si el fill que esperaven tenia la síndrome de Down. El metge va pensar que, si els les feia, aquells pares avortarien.

Hitler deia que volia una «raça perfecta», i es va posar a matar la gent que no responia a la seva definició, començant pels jueus. I no és això el que fem nosaltres, suprimir per llei els nostres fills disminuïts? Què ha de fer un metge si, per complir el jurament hipocràtic, ha d'indemnitzar uns pares que volien treure's de sobre un fill malalt?

MARIA TERESA LLADÓ
Barcelona

□ Afirmacions temeràries

Sr. Director,

He llegit amb astorament el resum d'una conferència del professor de biologia Ramon N. Nogués amb el títol de «Cal ser fidels als orígens i refer-los en els nous motlles culturals». El conferenciant, amb l'excusa de «modificar la fe» i adequar-la al «temps de mutació cultural que vivim», el que fa és tergiversar-la en aspectes essencials. Comença, com és normal en aquests casos, per atacar el Vaticà: «si Jesús

Cartes del lector

tornés—diu—no l'entendria». A mi em sembla que l'entendria perfectament, ja que si els apòstols es veieren en la precisió de designar uns diaques que els ajudessin, també comprendria que la complexitat actual de la seva Església requereix avui uns dicasteris que, amb el successor de Pere al davant, la governin. Seguint amb el seu tarannà, el conferenciant diu que «ha canviat l'actitud en relació a la sexualitat que el sistema eclesial va condemnar sense cap base i que ara, a poc a poc, el poble ha restaurat una opinió sana, com la de Jesús» (pensem en el divorci). Més endavant diu que «cal entendre el pecat original com un símbol de mal i prou, i caldria, per tant, una radical traducció de la teologia paulina». No gosa dir de la Redempció, però sí que té l'audàcia de dir que «la concepció del món en els darrers decennis ha convertit en inimaginables fenòmens que s'explicaven cosmològicament com la transsubstanciació, la resurrecció, etc. I al·ludint al sacerdoti femení, «són les dones les que han de dir com volen la seva presència a l'Església». No crec que amb tan poques paraules es puguin dir tantes coses contràries al sentir de l'Església catòlica, contingudes en el recent Catecisme. Àdhuc, algunes sectes protestants farien escarafalls davant d'afirmacions tan temeràries.

MAGÍ MIRET i BUTÍ
Sant Pere de Ribes

□ Els insubmisos

Sr. Director,

En referència a la carta del Dr. Ignasi Segarra publicada a *Catalunya Cristiana*, el Col·lectiu Cristià per la Insubmissió de Justícia i Pau voldríem precisar algunes qüestions.

En primer lloc, continuem sense entendre i mostrant-nos en desacord en què l'Església mantingui lligams amb l'estructura militar. L'Església ha de ser testimoni d'aquells que opten per la vida i l'amor, i no la mort i l'absurda confrontació. Optem perquè sigui la raó i no l'opressió i l'obediència cega qui afavoreixi un món més just i humà. Els exèrcits mai han resolt els conflictes i actualment, tampoc. La nova visió que ens volen vendre dels exèrcits com a servidors de la pau és falsa. Primer, els països rics venem les armes i després, en un acte paternalista, anem a separar-los, perquè no són prou «civilitzats». Aquesta és la nova carta dels exèrcits, i nosaltres ens hi continuem mostrant crítics. Finalment, voldríem recordar unes paraules del Dr. Gaspar Mora, exdegà de la Facultat de Teologia de Catalunya: «El desafiament més seriós per a l'Església és assenyalar amb quines condicions, els membres de la comunitat cristiana, poden dedicar-se al servei de les armes.» Igualment, «cal que les nostres comunitats cristianes, bisbes inclosos, agraeixin el crit de la insubmissió com un record de l'opció cristiana per la pau» (Quadern núm. 71 de la col·lecció «Cristianisme i Justícia»).

COL·LECTIU CRISTIÀ PER LA INSUBMISSIÓ
DE JUSTÍCIA I PAU
Barcelona

El País (25-III-1997)

Europa davant del repte de reconciliar-se amb si mateixa

En complir-se 40 anys de construcció comunitària, la pau és el triomf més brillant de la Unió Europea. Fins i tot, si avui dia es planteja preguntes sobre la seva identitat, la Unió Europea constitueix un formidable pol d'atracció. (...) La reforma del Tractat de Maastricht està en marxa, la moneda única està a punt d'introduir-se, la Unió es prepara per a l'ampliació cap a l'est i cap al sud i haurà de definir un nou marc financer perquè l'Europa ampliada resulti viable.

Tenim la voluntat de fer front a aquests reptes? Les motivacions que van fonamentar el model inspirat per Jean Monet—garantir una pau duradora entre Alemanya i França—no són suficients per mobilitzar els ciutadans europeus. La pau entre els nostres pobles ja s'ha aconseguit. Els ciutadans esperen solucions per als seus problemes d'avui: atur, inseguretat, incapacitat d'Europa per exercir una autèntica funció en cas de conflicte i, el que és més greu, la fragilització de les nostres democràcies.

Hem de trobar un nou equilibri entre el que és econòmic i el que és humà. Cal diferenciar, per tant, entre els avantatges europeus que puguin motivar autènticament els ciutadans. Jo en distingeixo, com a mínim, cinc.

Democràcia. Els ciutadans només s'entusiasmaran amb una Europa democràtica. La conferència

Retalls

intergovernamental haurà de satisfer un dèficit i arribar a un tractat més transparent el contingut del qual quedi més proper a l'home del carrer.

Feina. És l'exigència més important dels europeus. Crear feina és, sobretot, una tasca dels Estats membres i de les empreses. La Unió té, això no obstant, una funció per exercir. Una acció convergent, coherent, coordinada i duradora dels Estats membres en el marc de la Unió (...).

Aquestes darreres setmanes s'ha produït una forta demanda per reequilibrar la Unió Europea en el sentit d'una Europa més social. L'anunci del tancament de la fàbrica Renault a Vilvorde, Bèlgica, ha adquirit el valor d'un símbol. La Comissió preconitza la consignació d'un capítol sobre l'ocupació i la integració del protocol social en el Tractat de la Unió. Però l'Europa social ha de realitzar-se sobre el terreny. Els empresaris també han de participar en el joc. A ells els interessa evitar una fractura social que les nostres societats europees no suportarien durant molt de temps.

Llibertat de circulació en un entorn segur. L'objectiu de la lliure circulació de persones figura en el tractat de 1957. Es troba, però, menys desenvolupada que la lliure circulació de capitals, mercaderies i serveis. També aquí és necessari reequilibrar. Però l'enfortiment de l'esmentada llibertat només s'acceptarà si va acompanyada d'una major protecció contra el crim organitzat, les drogues, el tràfic de dones i nens i el terrorisme. (...)

Salut i medi ambient. Els temors suscitats per l'assumpte de les *vaques boges* i els progressos fulgurants de la biotecnologia ens han ensenyat que els

ciutadans rebutgen el productivisme a qualsevol preu. Compte amb perjudicar la natura i els fonaments de la pròpia vida.

Funció internacional de la Unió Europea. Europa, amb els seus principis de dret i democràcia i els seus valors humanistes, ha de constituir un punt de referència en el nou ordre internacional. Europa s'esforça, a tot el món, a desenvolupar autèntiques estratègies econòmiques i polítiques per afavorir la cooperació, l'ajuda al desenvolupament i l'expansió del comerç mundial. Però tot això no dóna a la Unió un pes polític proporcional al seu pes econòmic. La Unió és incapaç de cristallitzar les seves forces per intervenir de forma coherent en cas de conflicte, començant pels conflictes que es desenvolupen a les seves pròpies portes. (...)

Tot això constitueix el gresol d'una Europa que respondrà millor les preocupacions dels europeus, la qual cosa no vol dir que Europa hagi de fer-ho tot. No vull una Europa centralitzadora. (...) Els ciutadans europeus manifesten cada vegada més que volen ser ells mateixos els actors del canvi. És una bona notícia que diguin clarament a les institucions que els representen el que esperen d'elles. I que demanin comptes als seus Governos quan aquests es neguin a avançar decididament a nivell europeu. (...)

Des de fa 40 anys hem respost al repte de reconciliar enemics hereditaris. Avui, el repte històric que se'ns presenta als europeus és la reconciliació del nostre continent amb ell mateix després d'uns quants segles de guerres fraticides gairebé ininterrompudes. (...) A l'albada del segle XXI hem de construir «l'Europa per als europeus i amb els europeus».

■ Jacques Santer
President de la Comissió Europea

església en el món

Vaticà

El Papa demana la intervenció de l'ONU al Zaire

■ Vol aconseguir un alto el foc immediat a la regió

ROMA.— El papa Joan Pau II s'ha adreçat a Kofi Annan, secretari general de les Nacions Unides (ONU), per demanar que intervinguin, conjuntament amb l'Organització de la Unitat Africana (OUA), a fi d'obtenir un alto el foc immediat al Zaire. El principi de la integritat territorial «ha de ser respectat d'una forma absoluta», escriu el Papa, per a qui «el procés de democratització començat al Zaire» ha d'arribar «al seu terme».

Mons. Martino, representant permanent de la Santa Seu a les Nacions Unides, ha portat la carta a Nova York. S'adreça al secretari general de l'ONU, però el Papa demana a aquest últim que transmeti el seu contingut als membres del Consell de Seguretat.

Joan Pau II el fa partícip de la seva «profunda preocupació» davant de «la degradació de la situació al Zaire», alhora que manté «la confiança en les possibilitats de la comunitat internacional per a una acció concertada susceptible d'evitar desenvolupaments més tràgics».

No pot restar «indiferent» davant de les informacions sobre «els drames

humans, la violència i l'abandó» que li arriben de les diverses diòcesis, per això el Papa «encoratja tots els esforços desplegats, tant sobre el terreny com en l'àmbit internacional, en vistes d'un alto el foc immediat». Precisa que una obra de pacificació només tindrà «efectes perdurables» en la mesura que «els refugiats ruandesos presents al territori zaireny retornin al seu país amb seguretat i dignitat». També afegeix que aquest repatriament necessita la col·laboració de la comunitat internacional i dels països africans.

El compromís, als ulls del Papa, és el respecte del principi de la integritat territorial que «ha de ser considerat de

manera absoluta» si no es vol «obrir la porta a tots els excessos»: una «solució equitativa» per a la regió dels Grans Llacs només pot venir, escriu, «d'una cooperació entre l'Organització de les Nacions Unides i l'Organització de la Unitat Africana».

Joan Pau II estima que «el procés de democratització iniciat al Zaire» ha d'anar «al seu ritme» per tal d'assegu-

rar «les condicions favorables a un diàleg nacional respectuós de totes les tendències ètniques o polítiques». El Papa afegeix

que l'Església ha d'aportar al màxim «la seva contribució» a aquest diàleg.

Si França, a través del seu president Jacques Chirac, també ha llançat «una crida solemne» a la comunitat internacional per a un alto el foc i una intervenció humanitària, els Estats Units continuen (fins al moment de tancar l'edició) oposant-se a la constitució d'una força multinacional, com ha confirmat Nicholas Burns, portaveu del departament d'Estat. D'altra banda, està prevista una reunió de nombrosos caps d'Estats africans per avaluar la situació del Zaire. (APIC)

El president Mobutu (a la dreta) diu als rebels que està disposat a negociar.

Treball del Papa

Gràfics que parlen per si mateixos

Joan XXIII (1958-1963)	Pau VI (1963-1978)	Joan Pau II (1978-present)
 Encícliques 8	 Encícliques 7	 Encícliques 12
 Sants canonitzats 10	 Sants canonitzats 84	 Sants canonitzats 276
 Cardenals nomenats 52	 Cardenals nomenats 144	 Cardenals nomenats 137
 Països visitats 0	 Països visitats 17	 Països visitats 114

En el treball d'aquests tres Papes es reflecteixen els canvis a l'Església i al món, sobretot en l'augment del nombre de viatges pastorals.

Joan Pau II anima els joves a participar a l'encontre mundial de París

ROMA.— «Es pot dir que la primera Jornada Mundial de la Joventut va ser justament la de Jerusalem, quan Jesús va entrar a la Ciutat Santa, aclamat pels joves jueus que sortien al seu encontre», va subratllar el Papa el Diumenge de Rams des de la basílica de Sant Pere.

Abans de la pregària de l'Àngelus i de la benedicció final, el Papa va llançar la seva crida als joves de tot el món perquè assisteixin a la VII Trobada Mundial de la Joventut, que se celebrarà a París del 18 al 24 d'agost. «Estimadíssims joves, caminem junts en aquesta pelegrinació de fe i esperança portant la creu de Crist, signe de l'amor que salva el món. *Arriverderci a París*», va dir Joan Pau II, que va fer una al·lusió significativa als «joves de l'Estat espanyol i d'Iberoamèrica» perquè no faltin a la cita. «Us convido a què en comunió amb tot el poble de Déu que camina cap al Jubileu del 2000, fixeu la mirada en Jesús, mestre i senyor de la vida. Us convoco a participar en la Trobada Mundial de la Joventut en el mes d'agost. En el vostre camí de fe, estimats joves, us acompanya sempre el meu afecte i la meva benedicció.»

P.C.

El Salvador

Un missioner fidel a la urgència del Regne de Déu

■ Vint anys després de l'assassinat del P. Rutilio Grande

EL SALVADOR.— Potser pocs recorden, a la distància d'aquells temps «tan durament humans» —com ho recorda el cantautor cubà Silvio Rodríguez en una cançó—, el testimoni de tants màrtirs cristians, per l'opció preferencial a favor dels més pobres i per la justícia. Un d'ells va ser el P. Rutilio Grande s.j., màrtir de l'evangelització rural a El Salvador. Va ser vilment assassinat el 12 de març de 1977 amb dos membres del seu equip pastoral, al camí que porta a Aguilares, el poble on exercia la missió.

Rutilio Grande, també conegut amb el nom de Tilo, probablement motivat pel desig d'anar a les missions jesuítiques orientals, va ingressar a la Companyia de Jesús el 1945, sense haver acabat l'últim any del seminari menor. D'aquesta manera, començava una llarga carrera d'estudis fora de l'estimada terra natal. No va ser un estudiant model. Molts recorden la seva naturalesa malatissa: va ser dèbil, entre d'altres motius, perquè durant la infància va estar mal alimentat.

Mentre era rector del col·legi, el 1950, va patir una crisi nerviosa. Un psiquiatra espanyol li va diagnosticar esquizofrènia catatònica amb un 60% de possibilitats de recuperació. Al cap d'un any, el 1951, va tornar a El Salvador. El 1953 el van enviar a Burgos per estudiar filosofia i teologia. El primer any va ser difícil, perquè la salut no el va ajudar gaire. El 1960 va tornar a El Salvador. Durant aquesta etapa de la vida —sens dubte, una de les més difícils—, va experimentar una crisi de vocació.

Superada la crisi en el que és fonamental, va tornar a l'Estat espanyol dos anys després. Aquesta vegada, al Colegio de Novicios de San Francisco de

Borja, on va fer la tercera aprovació. L'etapa a Europa va acabar amb un any a l'Institut Internacional de Pastoral de Brussel·les.

El segon lustre dels seixanta, el va viure com a vicerector del seminari

El P. Rutilio Grande animà el desenvolupament de la dona.

major de El Salvador. Tilo va lluitar per la necessitat de renovació i adaptació del món modern. Un matís important de la seva visió de sacerdot va ser el caràcter revolucionari. El sacerdot era portaveu d'un missatge immortal «revolucionari». És a dir, l'Evangeli de Jesús tenia els elements necessaris per transformar radicalment la societat.

El 1970 va ser un any molt important tant per al P. Grande com per a El Salvador. Va ser quan es va sentir l'impacte dels documents i les conclusions de Medellín —ciutat colombiana on el 1968 es va fer la II Conferència de l'Episcopat Llatinoamericà (CELAM) per llegir el Vaticà II des d'Amèrica Llatina. Tota l'Església va entrar en crisi. La lluita ideològica desencadenada tant a dins com a fora del medi eclesiàstic va obligar un replantejament. I llavors, el clergat salvadoreny va acceptar les innovacions dels documents conciliaris.

Potser durant aquest any de gràcia Tilo va experimentar, amb una força renovada, la urgent responsabilitat de propiciar els agosarats canvis. Aquesta opció li va fer desenvolupar una intensa activitat durant la setmana pastoral de 1970: va escriure en la premsa nacional; va qüestionar els mitjans eclesiàstics. En una paraula, va estendre en la

mesura de les possibilitats a qui volgués escoltar-lo el sentiment d'urgència davant del miserable estat de la realitat nacional. Molts recorden la seva homilia del 6 d'agost de 1970, dia de la festa solemne de El Salvador.

A finals d'aquest any, va deixar el lloc que ocupava al seminari per passar una altra temporada fora del país. El 1972 va tornar a El Salvador i ja no en va sortir més. Llavors vindrien els anys més durs de treball; les èpoques més dures de confrontació, d'anàlisi, de lectura de la realitat, de vagues, en definitiva, de suport al poble per construir el Regne de Déu a la Terra. El setembre d'aquest any, Tilo i un company jesuïta van prendre possessió de la parròquia d'Aguilares, des d'on van animar i dur a terme la pastoral de la zona.

Ben aviat el treball de l'equip va donar fruit. Un any després, ja hi havia més de 200 grups i 3.000 camperols. Un fet que no va tardar a incomodar cacs i terratinents. En ser assassinat al camí que porta a Aguilares, el març de 1977, molts van atribuir la mort a causes polítiques. D'altres el van acusar de ser d'«esquerres». Tilo va ser, en primer lloc i sobretot, un missioner de la Bona Nova. La política i les implicacions conflictives se li van anar afegint, precisament per haver intentat proclamar amb eficàcia la fe en el Déu de Jesús.

Va ser gran la mort del P. Grande i encara més gran el fruit: un poble que avui continua el procés de convertir-se en subjecte de la pròpia història.

Tanius Karam

Palestina

Palestina es prepara amb alegria per celebrar el Tercer Mil·lenni

JERUSALEM.— El patriarca llatí de Jerusalem, Kamal-Hanna Bathish, ha manifestat que l'Església catòlica ha començat a Terra Santa els preparatius per a les celebracions de l'any 2000 de l'era cristiana i, contràriament al que va passar en el canvi de mil·lenni anterior, és motiu d'alegria.

La primera activitat serà un seminari de cristologia. Es tracta d'aprofundir en la idea de «Crist com el Fill, que és el centre d'aquest any preparatori; l'Esperit Sant ho serà el de 1998,

el Pare el de 1999 i la Trinitat el del 2000», i va afegir que «aquest es el pla dibuixat pel Sant Pare a la Carta Apostòlica del Tercer Mil·lenni».

S'espera rebre a Terra Santa, a més

dels milions de pelegrins d'arreu del món, Joan Pau II per al 2000 aniversari del naixement de Jesús, encara que dependrà fonamentalment de l'estat de salut del Pontífex. A més, cada any s'ha previst aprofundir en una virtut: el Fill representa la fe; l'Esperit Sant, l'esperança; el Pare, l'amor i la caritat.

El comitè presidit per Bathish reuneix representants de tots els ritus catòlics de Terra Santa: el catòlic, el siri, el

grec o bizantí, l'armeni i el maronita, entre d'altres.

Totes les Esglésies amb jurisdicció sobre Israel, Palestina i Jordània tenen gairebé 300.000 fidels cristians, dels quals 150.000 són catòlics, que conviuen amb cinc milions de jueus i el mateix nombre de musulmans. La majoria de les parròquies estan confiades a franciscans.

C.C.

«Adona't, oh cristià, de la teva dignitat!...»

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

La frase que fa de títol és de sant Lleó el Gran, papa, i la sentim cada any a l'Ofici de les lectures de Nadal. Es refereix, però, al baptisme pel qual nosaltres hem estat constituïts en aquesta dignitat de fills de Déu.

L'exhortació de sant Lleó es converteix en petició de l'Església, cada any, en el segon diumenge de Pasqua: «Oh Déu sempre misericordiós, que amb el retorn anual de la festa de Pasqua, reanimeu la fe del vostre poble, augmenteu els dons de la vostra gràcia, a fi que tots compreguem millor quin baptisme ens ha purificat, quin Esperit ens ha regenerat i quina sang ens ha redimit» (Missal Romà, Col·lecta).

Enguany, la petició té una ressonància pròpia, en el context de la preparació al Jubileu del 2000. El Baptisme, que ens incorpora a Jesucrist, és un dels elements proposats pel Papa per ser desta-

cats en la consciència dels cristians.

Amb aquesta afirmació comença el Catecisme de l'Església Catòlica (CEC) els paràgrafs dedicats al Baptisme. I continua: «(és) el pòrtic de la vida en l'esperit (*vitæ spiritualis ianua*) i la porta que obre l'accés als altres sacraments. Pel Baptisme som alliberats del pecat i regenerats com a fills de Déu, esdevenim membres del Crist i som incorporats a l'Església i fets participants de la seva missió. "El Baptisme és el sacrament de la de la regeneració per l'aigua i en la paraula"» (CEC, núm. 1213).

Tota aquesta descripció dels efectes del Baptisme coincideix en una mateixa realitat: la novetat de la vida. L'home que és batejat és una «nova criatura», no pas en la seva condició corporal, sinó en la seva inserció en la salvació que Crist ens ha merescut i ens comunica en la santa Església.

El Baptisme és certament el sacrament de la fe. Qui pot entrar en la seva comprensió si no accepta creure en el Fill de Déu, Jesucrist, Senyor i Salvador? Tota la grandesa en la qual introdueix el Baptisme està en la perspectiva del misteri de Crist i de l'Església:

I, no obstant això, el Baptisme no és el premi a la fe personal, ni és el resultat d'aquesta. Àdhuc en el cas del baptisme d'un adult, que ha seguit un catecumenat, el Baptisme no és simplement el compromís de fe i vida cristiana que aquest adult ha assumit. El Baptisme és obra de Déu, acció seva, a través de l'acció sacramental posada per l'Església.

Podem establir una comparació entre el Baptisme i el naixement natural. Tampoc en aquest, en el naixement de cadascú de nosaltres, hi hem intervingut personalment. No hem estat engendrats quan nosaltres hem decidit ni hem elegit el moment de néixer.

La permanència del fonament

Quan un infant neix no és pas capaç d'alçar-se a reivindicar els seus drets com a persona...! Encara que els tingui tots, anirà descobrint la seva dignitat a mesura que sigui educat. La regeneració baptismal es fa una vegada per sempre: la persona que és batejada queda irrevocablement posada en «la zona de la llibertat dels fills de Déu» (CEC, núm. 1250). Quan sigui educada en la fe cristiana, descobrirà què significa per a ella el do inicial, i actuarà en conseqüència. També en això és vàlida la comparació amb la realitat humana natural, tant en positiu com en negatiu.

En aquest context adquireix tota la seva significació el baptisme dels infants. «La pura gratuïtat de la gràcia de la salvació es fa palesa d'una manera especial en el Baptisme dels infants. En conseqüència, l'Església i els pares privarien l'infant de la gràcia inestimable d'esdevenir fill de Déu si no li conferien el Baptisme poc després de naixement. Els pares cristians reconeixeran que aquesta pràctica correspon també al seu paper de nodridors de la vida que Déu els ha confiat» (CEC, núm. 1250-1251).

La Bíblia a l'abast

La fe victoriosa

(1Jo 5:1-6)

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Creure en Jesús

Com en els primers temps de l'Església, torna a ser ara urgent expressar ben clarament què vol dir creure en Jesús. Correm el risc d'acotar la fe en un cert reduccionisme o de suplir-la per un racionalisme benpensant. No es pot reduir la fe cristiana a l'entusiasme, fins i tot a l'admiració exemplar, de la dimensió humanista de la persona de Jesús. El Jesús líder, exemplar de la lluita pacífica, però lluita de classes, l'home radicalment oposat a la injustícia, a la mentida, al mal, poden ser, i més d'una vegada en són, expressions d'una fe que per altra part toca sostre en els límits purament humans de Jesús. Una humanitat excelsa, amb cotes extraordinàriament altes, úniques, si voleu, però tanmateix manifestadores d'un Jesús home i prou. Aquesta no és la fe cristiana, do de Déu. El do de la fe és una empena i una volada molt més fortes. De fet, quan l'acceptem, ens introdueix en una dinàmica transfiguradora. Ens canvia. Ens fa fills de Déu. «Estimats: Tothom qui creu que Jesús és el Messies ha nascut de Déu» (v. 1a).

No es reté ens una simple ideologia. La fe cristiana és creadora. Ens porta a l'àmbit de la comunió amb Déu, on hi trobem la raó i la realitat de la comunió amb els germans, imatges de Déu: «I no hi ha ningú que estimi el pare sense estimar els fills que han nascut d'ell» (v. 1b). La fe cristiana és creure en Jesús-el-Crist. És anar decididament al fons de la personalitat de Jesús de Nazaret, allà on es troba el Verb de Déu que el personifica i el sustenta. I aquesta fe tan sols és possible quan es recolza en el testimoni que en dona l'Esperit: «L'Esperit en dona testimoni, ja que l'Esperit és la veritat» (v. 6c).

L'aigua i la sang

El gran testimoni de Déu sobre la vertadera personalitat de Jesús és el misteri pasqual. És en la seva mort i resurrecció on es posa de manifest qui és de debò Jesús: Déu fet home, que s'enduu els homes amb la força de la seva mort-resurrecció. Tota la vida, la predicació i l'actuació de Jesús, no tan sols giren a l'entorn del misteri pasqual sinó que són totalment il·luminats i revelats

per aquest misteri. És el que diu el nostre text, segurament sortint al pas del reduccionisme dels gnòstics del seu temps i de sempre: «Ell, Jesucrist, ha vingut a complir la seva missió per l'aigua i per la sang; no pas per l'aigua solament —el Jesús batejat en el Jordà i pres per la divinitat—, sinó per l'aigua i la sang —el Jesús-Fill-de-Déu sacrificat a la creu i ressuscitat per la força del Pare. I és enduts per aquesta dinàmica d'aquesta fe, do de Déu, que nosaltres ens convertim en icones vivents de Jesús: per l'aigua del baptisme, que ens configura amb ell i per la sang de l'eucaristia, que com en una transfusió divina, canvia la nostra sang pecadora en sang que dona la vida de Déu. Llavors la fe ens porta a la caritat. Estimar Déu i estimar els germans. «Si estimem Déu i complim els seus manaments, no hi ha dubte que estimem els fills de Déu» (v. 2). Vetaquí com la caritat esdevé l'expressió més privilegiada de la fe.

«La nostra fe és la victòria que ja ha vençut el món» (v. 4b). Perquè la nostra fe, de fet, és Jesucrist. No un Jesucrist simplement conegut, per més intens i profund que sigui aquest coneixement,

sinó un Jesús per nosaltres perquè el deixem viure en nosaltres amb la màxima llibertat de la seva acció. «Qui venç el món sinó el qui creu que Jesús és el fill de Déu?» (v. 5). I el Fill de Déu ha vingut i ve a nosaltres «per la sang». És pel seu sacrifici —fet de sang-mort i resurrecció— que històricament Jesús ha realitzat del tot el pla salvador de Déu i ha vençut el món. Així podem dir amb tota veritat que la nostra fe «ja ha vençut el món». Si som creients de debò, no podem ser pessimistes. Perquè *ve del pecat el pessimisme*, en frase del venerable Torras i Bages. Però també podem dir-ho en una altra dimensió: la vida de Jesús en nosaltres, viscuda i celebrada en la comunió de l'Església, compromesa en el testimoni que de «l'aigua i la sang», és la victòria que va vençent el món. El nostre, el d'ara i aquí. Per això el cristià és un triomfador del món —«cada fill de Déu és un vencedor del món» (v. 4a)— però no és, ni pot ser-ho mai, un triomfalista. Perquè la fe no ens ve de nosaltres ni l'hem elaborada nosaltres: és do de Déu, que cal acollir i fer fructificar amb humilitat i amor cada dia, amb to de resposta agraïda.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial II)

Temps de Pasqua

(Salteri: setmana 2)

ABRIL

6. Diumenge

II de Pasqua. Blanc. Lectures: Fets 4:32-35 / Salm 117 / 1 Joan 5:1-6 / Joan 20:19-31

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Guillem, ab.; Diògenes, Platònides i Marcel·lí, mrs.

7. Dilluns

L'Anunciació del Senyor (S). Blanc. Lectures: Isaïes 7:10-14;8:10 / Salm 39 / Hebreus 1):4-10 / Lluc 1:26-38

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan Bta. de la Salle, fund.; Epifani i Sadurní, bs.; Rufi i Donat, mrs. Herman, mjo.

8. Dimarts

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 4:32-37 / Salm 92 / Joan 3:7b-15

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Dionís, Perpetu, Redempte i Amanci, bs.; Gualter, ab.; Santes, Concessa, Macària i Màxima, mrs.

9. Dimecres

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 5:17-28 / Salm 33 / Joan 3:16-21

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Marcel, Huc i Acaci, bs.; Pròcor, diaca, mr.; Hilari, mr.; Santes, Maria Cleofàs, casada; Casilda, vg.; Valdetruda, ab.

10. Dijous

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 5:27-33 / Salm 33 / Joan 3:31-36

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ezequiel prof.; Africà, Terenci i Pompeu, mrs.; Dimes, el bon lladre.

11. Divendres

Sant Estanislau, bisbe de Cracòvia, mr. (MO). Vermell. Lectures: Fets 5:34-42 / Salm 26 / Joan 6:1-15

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Isaac, mjo.; Antipas, mr.; Felip, b.

12. Dissabte

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 6:1-7 / Salm 32 / Joan 6:16-21

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Juli I, p.; Zenó, b. mr.; Víctor, mr.; Sabas el God, mr.; Santa Visia, vg. mr.

Lectures bíbliques

II Diumenge de Pasqua
(Cicle B)

Primera lectura

Ac 4:32-35

Un sol cor i una sola ànima

Lectura dels Fets dels Apòstols

La multitud dels creients tenia un sol cor i una sola ànima, i ningú d'ells no parlava de les coses que posseïa com si fossin pròpies, sinó que tenien tots els béns en comú. El testimoni que els apòstols donaven de la resurrecció de Jesucrist, el confirmaven amb el poder que tenien d'obrar grans miracles. Tots els creients eren molt ben vistos de la gent. Entre ells no hi havia ningú que visqués en la indignència, perquè tots els qui eren propietaris de terres o d'immobles els venien, dipositaven als peus dels apòstols el producte de la venda, i era distribuït segons les necessitats de cadascú.

Salm responsorial

117:1-2,3-4.16ab-18,22-24 (R.: 1)

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo, perdura eternament el seu amor.
Que respongui la casa d'Israel:
perdura eternament el seu amor.

R. Enaltiu el Senyor, que n'és de bo,
perdura eternament el seu amor.
O bé: Al-leluia.

Que respongui la casa d'Aharon:
perdura eternament el seu amor.
Que responguin els qui veneren el Senyor:
perdura eternament el seu amor. R.

La dreta del Senyor fa proeses,
la dreta del Senyor em glorifica.
No moriré, viuré encara,
per contar les proeses del Senyor.
Els càstigs del Senyor han estat severos,
però no m'ha abandonat a la mort. R.

La pedra que rebutjaven els constructors
ara corona l'edifici.
És el Senyor qui ho ha fet,
i els nostrès ulls se'n meravellen.
Avui és el dia en què ha obrat el Senyor:
alegrem-nos i celebrem-lo. R.

Segona lectura

1Jo 5:1-6

Cada fill de Déu és un vencedor de la mort

Lectura de la primera carta de Sant Joan

Estimats, tothom qui creu que Jesús és el Messies ha nascut de Déu, i no hi ha ningú que estimi el pare sense estimar els fills que han

nascut d'ell. Si estimem Déu i complim els seus manaments, no hi ha dubte que estimem els fills de Déu, ja que estimar Déu vol dir guardar els seus manaments. I aquests manaments no són feixucs, perquè cada fill de Déu és un vencedor del món. La nostra fe és la victòria que ja ha vençut el món. ¿Qui venç el món, si no el qui creu que Jesús és el fill de Déu? Ell, Jesucrist, ha vingut a complir la seva missió per l'aigua i per la sang; no per l'aigua solament, sinó per l'aigua o per la sang; i l'Esperit en dona testimoni, ja que l'Esperit és la veritat.

Al-leluia

Jo 20:29

Diu el Senyor: Tomàs, ¿perquè m'has vist has cregut?

Feliços els qui creuran sense haver-me vist.

Evangeli

Jo 20:19-31

Vuit dies més tard, Jesús entra

Lectura de l'evangeli segons sant Joan

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus. Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats, però mentre no els perdoneu, quedaran sense perdó.»

Quan vingué Jesús, Tomàs, el Bessó, un dels dotze, no era allà amb els altres. Ells li digueren: «Hem vist el Senyor.» Ell els contestà: Si no li veig a les mans la marca dels claus, si no li fico el dit dins la ferida dels claus, i la mà dins el costat, no m'ho creuré pas.»

Vuit dies més tard els deixebles eren a casa altra vegada i Tomàs també hi era. Estan tancades les portes, Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després digué a Tomàs: «Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posa-me-la dins el costat. No siguis tan incrèdul. Sigues creient.» Tomàs li respongué: «Senyor meu i Déu meu!» Jesús li diu: «¿Perquè m'has vist has cregut? Feliços els qui creuran sense haver vist.»

Jesús va fer en presència dels deixebles molts altres miracles que no trobareu escrits en aquest llibre. Els que heu llegit aquí han estat escrits perquè cregueu que Jesús és el Messies, el Fill de Déu, i, havent cregut, tingueu vida en el seu nom.

Impacte bíblic

Joan Guiteras i Vilanova

M'ha impressionat un fragment del llibre del Levític (Lv 19,1-18). El tema central és la santedat de Jahvè i la consegüent vida santa del seu poble. Tot se situa en l'horitzó del Decàleg. Un text concret i simpàtic. Amb validesa per als nostres dies.

En efecte, Déu diu a Moisès per tal que, al seu torn, ho comuniqui al poble d'Israel: «Sigueu sants, perquè jo, el Senyor, el vostre Déu, sóc sant.» La santedat exigida als israelites és enormement concreta: «No robeu. No mentiu ni us defraudeu els uns als altres. No jureu en fals pel meu nom... No oprimeixis els altres ni prenguis allò que és seu. No retinguis fins l'endemà la paga del jornal. No maleixis els sords ni posis entrebancs als cecs... No facis sentències injustes. No siguis parcial amb els pobres ni afalaguis els poderosos. Fes justícia a tothom.»

I encara: «No parlis malament del teu poble... No tinguis malícia als teus germans dins el teu

cor... No et vengis ni guardis rancúnia contra ningú del teu poble. Estima els altres com a tu mateix.»

Aquesta exhortació, tan concreta, és d'un gran realisme i alhora d'una impressionant actualitat. Hom no es troba pas davant d'uns manaments eteris, sinó del realisme de la pobresa natural de la humana. La insistència és en coses radicals i bàsiques.

Algú podria imaginar que estem davant d'uns manaments massa rudimentaris si es vol parlar de l'autèntica santedat. Tanmateix, el camí de la santedat demana el realisme. El de la condició humana es troba en bases fonamentals que, de cap manera, es poden donar per suposades. Som així de pobres. Basta repassar les notícies diàries per avaluar la necessitat de recordar les coses que semblen més evidents.

El gran sant Benet era molt realista. Es podria esperar d'ell que donés als monjos altíssims consells. Llegim, entre altres coses, en el capítol IV de la *Regla*: «Abans de tot, estimar el Senyor Déu amb tot el cor,

saber escoltar

amb tota l'ànima, amb totes les forces. Després, el proïsme com a si mateix. Després, no matar. No cometre adulteri. No furar. No cobejar. No allevar fals testimoni. Honorar tothom. Allò que un no vol que li facin a ell, que no ho faci a un altre. Abnegar-se a si mateix per seguir el Crist. Mortificar el cos. No lliurar-se als plaers. Estimar el dejuni. Reconfortar els pobres. Vestir el despullat. Visitar els malalts. Enterar els morts. Socórrer el qui passa tribulació. Consolar l'afegit. Apartar-se de les maneres de fer del món. No anteposar res a l'amor del Crist. No satisfer la ira. No guardar ressentiment. No tenir engany al cor. No donar una pau fingida. No abandonar la caritat. No jurar, no fos cas que perjurés. Dir la veritat amb el cor i amb la vida. No tornar mal per mal. No fer cap ofensa, sinó més aviat sofrir amb paciència les que ens fan. Estimar els enemics...»

Tant el Levític com sant Benet assenyalen els punts per on sempre —i encara avui— passa la santedat.

Invents per salvar Déu, o passar-se de llest

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà

El prevere que presidia l'assemblea litúrgica, amb serena entonació, es va dirigir als assistents dient: fidels a la recomanació del Salvador i seguint el seu diví mestre, gosem dir... Jo esperava escoltar la pregària del Senyor, aquella que em van ensenyar en família i que he repetit milions de vegades, però no, un «guitarrer» va entonar una melosa melodia, d'una pel·lícula un pèl escabrosa i, per a més inri, va pronunciar unes frases boniques, però mancades de l'alçada d'aquelles que a petició dels deixebles ens va ensenyar Jesús. Per aquest viatge no es necessiten alforges! vaig pensar jo... (Per si algú ho ignora la pel·lícula a què faig referència és *El graduat* i el tema central del film, la corrupció per part d'una insatisfeta senyora madura i casada d'un jove inexpert i eixelebrat.)

Durant la meua darrera estada a Terra Santa vaig tenir l'ocasió de passar una bona estona en la Gruta Santa del Paternoster. Estava sol, amb els ulls tancats i, de tant en tant, escoltava les paraules que es dirigien als pelegrins i escoltava amb emoció recitar la pregària del Senyor en diverses llengües. Mai cap grup les canviava. En el pati superior, cada vegada que hi vaig, comprovo que està escrit el mateix Parenostre en noves i diverses llengües.

No he vist mai que s'atreveixin a modificar-lo.

Antigament, en l'època de l'anomenada «disciplina del arcano», no es donava a conèixer als catecúmens el contingut de la pregària del Senyor, fins poc abans del bateig. Potser la norma era exagerada, però era respectuosa. Per desgràcia, comprovo que aquí qualsevol guitarrer de torn se sent capaç de corregir a Jesús, de dir-li com en la llegenda del Gran Inquisidor de Dostojevskij, en *Els germans Karà-mazov*, que les seves paraules no tenen avui la vigència, que a la joventut actual li agrada una altra cosa, que això ja està *demodé* i que ens deixin tranquils.

És massa dura la meua crítica? Fa temps que pensava d'aquesta manera i, afortunadament, he comprovat que altres persones pensen el mateix. Però em va venir a la ment l'altre dia llegint un relat de la història de David. És al capítol 24 del II llibre de Samuel i al capítol 21 del I llibre de les Cròniques.

L'episodi s'esdevé quan el Rei ja estava allotjat a Jerusalem. Va desitjar, aleshores, per estar més convençut de la seva situació i més segur de les seves capacitats, fer un cens de la població de tot Israel. Qui havia de realitzar-lo, Joab, va advertir al monarca que el seu propòsit era una temeritat, que el

seu atreviment suposava una falta de confiança en Jahveh. Però David s'entossudí i es va haver de fer el cens. Acabat el recompte, va recapacitar i reconèixer el seu pecat. El profeta Gad el va ajudar a comprovar el seu error. Li va parlar de part de Déu i li va dir que el seu delictes havia de ser purificat. Li va proposar tres opcions, entre les quals David va escollir la que li semblava més fàcil de portar. La nació patí la pesta, van morir molts dels seus habitants. Quan la desgràcia s'aproximava a Jerusalem el rei va reconèixer de nou el seu pecat i va suplicar al Senyor que no danyés la Ciutat Santa. Cessà el mal i s'erigí un altar, va ser l'avançada del magnífic temple que en el seu lloc

edificaria el seu fill Salomó. Continuà David sent fidel als plans de Déu i rebé com a premi la prosperitat. Quan no ho va ser, tampoc no va tenir èxit.

Torno al principi. El «parenostre» de Simon & Garfunkel és només un exemple, però desgràcia n'hi ha més, potser aquest sigui el més emprat. Són necessaris aquests «invents» per transmetre el missatge de Jesús? Hem de corregir les seves paraules? És correcte usar el criteri que això es canta així a la missa, per què als nois els agrada? L'esterilitat de tantes iniciatives de l'aquí i ara no serà deguda a la falta de fidelitat i confiança en Jesús i la seva Església? La confiança i la fidelitat a Déu, no són la major audàcia?

retrats bíblics intencionats

CENTENARI DE LA MORT DE SANTA TERESA DE JESÚS INFANT (1897-1997)

Cicle de 7 conferències a «Balmesiana» organitzat per:

FOMENT DE PIETAT
FUNDACIÓ BALMESIANA
FUNDACIÓ CULTURA RELIGIOSA

(Abril-maig de 1997)

Dia 9 d'abril (dimecres)

Incidència de santa Teresa de Jesús Infant en l'espiritualitat dominicana (M.M. Philipon i Sor Teresita del Niño Jesús)

P. LORENÇ Galmés, OP
De la comunitat de PP. Dominics, de Barcelona

Les conferències tindran lloc a BALMESIANA, Carrer de Duran i Bas, 9 i 11, Barcelona, a les 7.30 de la tarda

Oreig

pàgina catequètica per a nois i noies

Amics de Déu

Sant Francesc de Pàola, religiós, 2 d'abril

Sant Francesc de Pàola fou un fill desitjat i suplicat pels seus pares durant quinze anys. El van rebre el 1416. Com que eren molt devots del sant d'Assís a qui s'havien encomanat, li van donar el nom de Francesc.

Quan era jove va entrar en un convent de franciscans on va passar uns anys, però no s'hi quedà. Complert el seu agraïment amb el sant d'Assís, es va retirar a la soledat, vestint un hàbit de sac cenyit amb una corda. Menjava les herbes del camp, dormia a terra i el seu coixí era una pedra.

Molt aviat se li ajuntaren altres amics i amb ells va fundar l'orde dels Germans Mínims, l'objectiu del qual era socórrer

caritativament, tant materialment com moral, els empobrits i explotats. Déu va voler atorgar a Francesc el do de realitzar miracles i això va fer que la seva obra s'anés estenent i arrelant.

Sant Francesc de Pàola es va distingir per la caritat, la penitència, la contemplació que feia de la seva vida una adoració permanent al Pare del cel i una humilitat servicial i alegre. També va destacar com a conseller de consciències. Fou humil i valent alhora. Va denunciar les injustícies dels poderosos i es va negar a rebre llurs regals mentre no tractessin els pobres amb justícia. Va morir als noranta-un anys el Divendres Sant de l'any 1507.

Pels camins de la Bíblia

Judit. Les campanyes d'Holofernes

Nabucodonosor, rei dels assiris, cridà Holofernes, cap de les seves forces i li va dir: «Escolta el que diu el rei. Mira, et triaràs uns homes segurs de la seva força i et dirigiràs contra totes les regions de la banda de ponent, ja que no han fet cas del manament que els vaig comunicar.»

Els israelites van sentir dir tot el que Holofernes havia fet als pobles, com havia explotat els seus temples i els havia lliurat a la destrucció. Els vingué una por terrible d'Holofernes i van tremolar per Jerusalem i pel temple del Senyor, el seu Déu.

Tots els homes d'Israel que vivien a Jerusalem clamaven amb insistència el Déu d'Israel. I el Senyor va escoltar el seu clam i esguardà la seva tribulació.

Joaquim, el gran sacerdot, va escriure als habitants de Betúlia i de Betomastaim, dient-los que ocupessin els camins que pugen a la serra, ja que calia passar per allí per entrar a la Judea, i seria fàcil de privar que els enemics hi passessin, perquè, estret com és

el pas, anirien de dos en dos.

Fou anunciat a Holofernes que els israelites es preparaven per a la guerra; que havien bloquejat els passos de les muntanyes i havien fortificat els cims més alts.

Li va venir una ira terrible. Va fer cridar tots els caps i generals i els digué: «Digueu-me, quin és aquest poble? Quin rei tenen sobre d'ells per conduir el seu exèrcit?»

Aquior, el que manava tots els ammonites, li va fer un petit resum de totes les grans gestes del Senyor. Com van sortir d'Egipte i un cop passat el Jordà prengueren possessió de tota la regió muntanyosa. Va explicar-li que mentre es mantenien sense pecat a la presència del seu Déu, tot els anava bé, perquè tenien amb ells un Déu que odia la injustícia. Per això, si el poble no havia desobeït la Llei del seu Senyor, li aconsellava que no s'hi fiqués.

Però els magnats d'Holofernes digueren: «No ens fan cap por els israelites! Pugem contra ells, general Holofernes, i serviran de pastura a tot el teu exèrcit!»

Fem Catequesi

El segon manament de la Llei de Déu

No prenguis el nom de Déu en va

El segon manament és conseqüència del primer. Els bons fills, que estimen els seus pares, els tracten amb respecte i delicadesa. Nosaltres, fills de Déu, hem de tractar amb amor i respecte el nostre Pare Déu i les coses que es refereixen a

Ell, com per exemple el seu nom, les persones, els llocs i les coses sagrades. Aquest manament ens prohibeix:

- Blasfemar o dir paraules o fer gestos injuriosos i ofensius contra Déu, la Mare de Déu, els sants i l'Església. Per això, farem molt bé d'abstenir-nos de dir paraulotes.
- Jurar en fals. Ja que jurar vol dir posar Déu com a testimoni, no podem fer servir el seu sant nom per dir i assegurar coses que són mentida.
- No complir els vots i les promences fetes en nom de Déu.
- Invocar sense motiu el nom de Déu.

En canvi, honorem el nom de Déu quan el lloem i l'invoquem per donar-li gràcies i per demanar-li coses que són bones per a nosaltres o per a d'altres persones.

Litúrgia

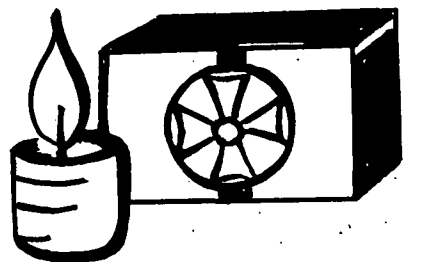
La capella del Santíssim

Haureu observat que, gairebé a totes les esglésies, hi ha en el seu interior, una capella més petita amb el sagrari. Aquí s'hi guarda el Cos de Crist amb tota veneració, perquè els malalts el puguin rebre a casa seva i, també, perquè el puguem adorar tot pregant al seu davant.

Una manera d'expressar la nostra estimació pel Senyor, realment present en el pa consagrat, és fer la genuflexió cada vegada que passem pel seu davant.

Un llum de cera, encès a prop del sagrari, ens adverteix que, en aquest lloc, hi ha l'Eucaristia.

Farem molt bé d'anar a la capella del Santíssim sempre que puguem, per pregar. Així mateix, és una bona manera de preparar-se per a la missa, abans de començar, i, també, de donar gràcies a Déu un cop la celebració s'ha acabat.

L'Oriol i la Laia
per Xesc

Promouen el compromís a favor dels pobles del sud

■ Setem Catalunya organitza camps de solidaritat i reivindica el comerç just

Setem Catalunya (Servei Tercer Món) és una organització no governamental que vol sensibilitzar la societat sobre problemes de cooperació i desenvolupament. Una de les seves principals activitats és promoure el «comerç just», una forma de solidaritat innovadora que permet comprar productes a cooperatives dels països del sud que garanteixen unes condicions laborals dignes per als seus treballadors.

El 1968 l'Escola Pia de Catalunya va fundar el Setem com una organització de suport a les missions. El 1991 va passar a ser membre de la Federació Setem i integrada dins la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament, així com en altres organismes. Josep M. Basté, sotsdirector de Setem Catalunya i president de Setem Espanya defineix la filosofia de l'associació: «A vegades sembla que l'únic que es pot fer és enviar diners a aquella gent, però nosaltres volem una societat que s'impliqui amb el seu estil de vida, que entengui que les nostres accions i comportaments poden ajudar el desenvolupament d'aquells pobles». El Setem promou cinc àrees de treball: els camps de solidaritat, els voluntariats de llarga durada, el comerç just, la formació i els comitès de voluntaris.

Camps de solidaritat

L'activitat més coneguda del Setem i la que mou més gent són els camps de solidaritat: una experiència de formació per a joves a partir de 21 anys perquè després puguin marxar un mes a l'estiu a diversos països d'Amèrica, Àfrica o Àsia per donar suport i treballar amb organitzacions de desenvolupament i defensa dels drets humans. Els joves reben un curs de 40 hores per conèixer la situació del país on aniran i el que hauran de fer, però «la feina és el pretext i no pas l'objectiu. Allà ja saben pintar una escola o fer classes, el que interessa és que els joves coneguin una realitat que moltes vegades els transforma i fa que s'impliquin més en accions solidàries i que després transmetin

la seva experiència al màxim de gent possible», explica Josep M. Basté.

Els voluntaris de llarga durada, en canvi, es comprometen com a mínim per un període d'un o dos anys a fi d'integrar-se en alguna organització del Tercer Món, la majoria d'inspiració catòlica, i reforçar la seva acció per al desenvolupament. Per altra banda, el

El Setem promou camps de solidaritat al Tercer Món perquè els joves coneguin de prop aquella realitat.

Setem promou els comitès de solidaritat, que estan formats per voluntaris que han viscut alguna experiència de cooperació, i en tornar s'organitzen en comitès locals. D'aquesta forma s'han pogut obrir seus del Setem a Manresa, Girona, Tarragona i Lleida, portades

només per voluntaris. Els comitès combinen diversos cursos de formació, el compromís personal, la pressió política i la sensibilització social. Basté creu que cal denunciar les decisions injustes dels nostres governants que afavoreixen les desigualtats, encara que «em sembla que els polítics són sensibles a tot el que vol la societat, per exemple, als peatges de les autopistes. Per tant, penso que a Europa tenim una mica els governs que ens mereixem».

Comerç just

Una de les darreres activitats que promouen és el «comerç just», una forma de solidaritat innovadora, que ofereix la possibilitat de comprar alguns productes i ajudar d'aquesta forma cooperatives que treballen en unes condicions de dignitat. Els principis del «comerç just» són: el grup productor ha de garantir i promoure la igualtat entre home i dona; el sou dels treballadors ha de ser digne; no s'accepta l'explotació infantil; el 50% de cada comanda es paga per avançat; el producte ha de ser respectuós amb el medi ambient; i la cooperativa ha de destinar part dels seus beneficis a projectes de millora social.

«Volem que la gent sàpiga que moltes vegades, quan comprem cafè, sucre o unes vambes fabricades en aquests països —diu Basté—, no estem ajudant els més desfavorits per millorar les seves condicions de vida, sinó els més rics per augmentar els seus beneficis.»

Un dels sectors on més s'accentuen aquestes desigualtats és en el tèxtil. Un quilo de cotó només costa 200 pessetes. Fer uns texans de marca pot costar unes 700 pessetes, i el seu preu de venda al públic no baixa de les 8.000. Això vol dir que menys del 5% del valor d'un vestit de cotó arriba als camperols productors. El 95% és per als intermediaris, per a les empreses tèxtils i per a les cadenes de distribució. Per evitar això, el Setem compra unes 70.000 samarretes per a l'Estat espanyol a una organització de Bangla Desh —un dels països més pobres del planeta on es calcula que un 20% dels treballadors de la indústria tèxtil són infants menors de 13 anys que fan la feina encadenats als telers— que garanteix unes condicions dignes per als seus treballadors. Aquí les samarretes tenen una gran acceptació, sobretot entre els més joves. Un altre dels productes del Setem que es ven molt bé és una nova marca de cafè que han tret al mercat: Altercafé, que procedeix de les cooperatives Unió de la Selva de Mèxic, i de Prodecoop, de Nicaragua. Altercafé, la primera iniciativa de cafè biològic que es fa a l'Estat espanyol, evita els intermediaris i permet un salari digne als camperols i a les seves famílies.

Setem Catalunya l'any 1991 només tenia 15 socis, ara en té 1.200; i uns 400 voluntaris, amb un grau de militància molt alt. El Setem proposa noves formes de solidaritat amb el Tercer Món sense moure's de casa, però això sí, amb un estil de vida coherent amb tot el que es denuncia.

Glòria Carrizosa

SETEM CATALUNYA
(SERVEI TERCER MÓN)
C/ SANT ANTONI ABAT, 49
08001 BARCELONA
TEL. 441 53 35

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incaVol

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

incaVol
Institut Català del Voluntariat
Pl. Pau Vila, núm. 1
08003 Barcelona

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

La prejubilació s'analitza en un simposi organitzat per la Fundació Pere Tarrés

■ Els experts recomanen mantenir una maduresa activa

BARCELONA.— Sota el títol «La formació i preparació per a la jubilació», l'Institut de Formació de la Fundació Pere Tarrés va organitzar un simposi que va servir per fer una reflexió conjunta de tots els sectors de la societat implicats en la jubilació. Les conferències i taules rodones van donar propostes per facilitar una maduresa activa i la participació dins de la societat de la gent que es jubila. Aquest acte, celebrat els dies 13 i 14 de març al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, va comptar amb la presència de nombroses personalitats i experts en el tema.

El simposi va debatre en profunditat totes les qüestions referents a la jubilació, aplegant-hi tots els sectors implicats: l'Administració, la Universitat, el món sanitari, les entitats, les empreses i els sindicats. Se sortia amb una premissa: si ja des de petits ens preparam, mitjançant els estudis, per afrontar el món laboral, caldrà preparar-se per afrontar la jubilació? La resposta la donava el jesuïta i fundador d'Esade, Lluís Antoni Sobrero, que deia que «no es tracta d'aconseguir una normativa que obligui a realitzar cursos de prejubilació, sinó de conscienciar les persones de la seva necessitat».

Aquest debat va servir per extreure algunes conclusions importants, com el fet que segons com s'assumeixi la jubilació afecta tant el jubilat com aquells amb qui es relaciona. Una jubilació no assumida acreix l'envelliment, per contra, una jubilació acceptada ajuda a mantenir un esperit jove.

Les actuals millores de la qualitat de vida fan que les persones es jubilin amb totes les capacitats físiques i mentals, però cal ajudar el futur jubilat a no interrompre el seu ritme de vida ni la seva presència social. El problema rau en el fet que els jubilats provenen d'una etapa molt activa i passen a una etapa on

tenen molt temps lliure, per tant, la solució consisteix a mantenir una maduresa activa per consolidar i millorar la qualitat de vida. Per això, és essencial preparar-se per a la jubilació. En aquest mateix sentit, cal posar en relleu l'aportació que va fer el Sr. Narcís Nadal, president del Secretariat General de Gent Gran, que va dir que la vida es podia dividir en tres etapes: la joventut, dedicada a la formació cultural; l'edat adulta, dedicada a la producció, a treballar; i la tercera edat, que segons la seva proposta es podria dedicar a tasques socials.

L'Administració, garant de l'Estat del Benestar

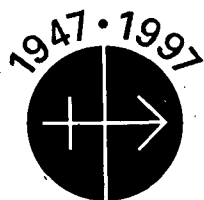
Pel que fa a l'aspecte legislatiu, es va posar de manifest que el marc jurídic actual preveu un sistema de pensions i l'assistència sanitària gratuïta i universal mitjançant la Seguretat Social, fet que l'Administració es converteixi en el garant de l'Estat del Benestar, que actualment no té prevista la preparació per a la

jubilació. Malgrat això, la futura política comunitària de la UE tindrà en compte aquest aspecte.

També es va destacar com un factor important el fet de relacionar-se intergeneracionalment, és a dir, que les persones grans s'obrin a tothom, siguin receptives, etc. Això els permetrà està més en contacte amb el seu entorn i canviar actituds, amb el consegüent benefici personal. En aquest punt, l'ajuda de la família és bàsica.

Finalment, una de les conseqüències d'arribar a la jubilació és un cert deteriorament de la salut. Malalties com les depressions i, en alguns extrems, els suïcidis, posen en evidència la necessitat de formar a la gent per afrontar un nou estil de vida. Per tal d'evitar algunes malalties, és aconsellable participar en activitats culturals i cíviques, mantenir una xarxa de relacions, crear hàbits saludables, etc., tot per aconseguir un equilibri emocional i millorar la qualitat de vida.

Albert Mañà i Sansó

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA

Durant 15 dijous seguits, s'han publicat els 15 misteris «Rosari ecumènic», en els quals com heu pogut comprovar, hi ha consideracions preses de la litúrgia bizantina.

Aquest «Rosari ecumènic» té el seu origen en el cor del nostre fundador P. Werenfried

Под Твою милость
прибегаем

Van Straaten (P. Cansalada, anomenat així per la gran quantitat aconseguida d'aquest producte per alimentar els refugiats alemanys durant II Guerra Mundial), el qual després de consultar amb Joan Pau II i amb els Patriarques ortodoxos de Rússia, va llançar aquesta campanya amb una triple finalitat:

- La conversió d'Occident
- La victòria de Crist a Rússia
- La reconciliació entre les Esglésies catòlica i ortodoxa.

Els 15 misteris publicats estan recollits en un llibret titulat *Bajo tu amparo nos acogemos*.

El donatiu que sol·licitem pel llibret és de

1.000 ptes. i, per cada exemplar que obté un benefactor occidental, se n'envia, **de franc de part seva**, un altre d'igual traduït al rus a la Rússia actual, perquè seguint les ensenyances de Maria a Fátima, ens unim, en una mateixa pregària al Senyor amb aquesta triple finalitat. A més, s'obté com a **obsequi un rosari beneït pel Sant Pare Joan Pau II.**

Us exhortem i animem perquè participeu de tot cor en aquesta meravellosa campanya, i ens sol·liciteu tots els llibrets i rosaris (obsequi) que desitgeu. De moment, ja són més de 700.000 les persones que s'hi han adherit.

Vull rebre llibrets i rosaris (obsequi).

Col·laboro amb:

ptes., mitjançant

 gir postal,

 ingrés en compte corrent

 xec nominatiu

 altres

Nom: Cognoms: Adreça:

C.P.: Població: Província:

Ajuda a l'Església Necessitada
Luis Antúnez, 24, 2n 2a
08006 Barcelona
Tel. (93) 237 37 63

Banc Central Hispano
Via Augusta, 6
08006 Barcelona
0049 1260 35 2110027312

Les agressions al Medi Ambient amenacen la vida a la Terra

■ Joan Gomis afirma que «tots hi podem aportar un granet de sorra»

El Consell Mundial de les Esglésies ha presentat les conclusions d'un estudi que ha fet sobre els riscos i les conseqüències que comporta el canvi climàtic a la Terra. Les conclusions s'emmarquen en una campanya que busca el suport de diverses institucions, entitats i associacions. Un dels objectius és conscienciar i sensibilitzar les persones sobre aquest problema.

L'estudi finalitza amb una petició als governs dels països industrialitzats perquè prenguin mesures urgents. Malgrat tots els perills evidents, els governs triguen a actuar.

Presentem a continuació una entrevista amb Joan Gomis, president de Justícia i Pau, entitat que ha col·laborat en la realització d'aquest estudi.

—Per quin motiu s'ha fet aquesta campanya?

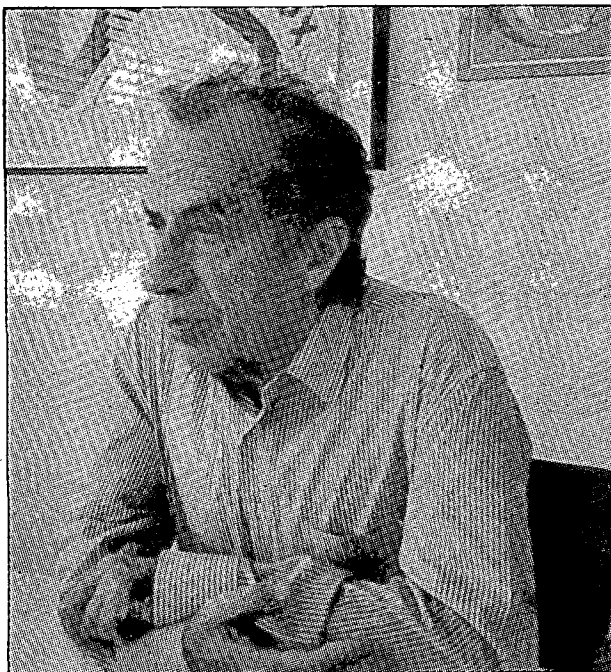
—Ens vam reunir unes quantes persones representatives de l'Església Evangèlica espanyola, del Centre Ecumènic de Catalunya, de Justícia i Pau i algunes a títol individual, i ens va semblar que valia la pena tant per la preocupació ecologista com pel fet de ser entitats cristianes i tractar-se d'una iniciativa ecumènica, procurar fer el possible per posar en marxa la campanya a Catalunya. Encara que en decidir-ho no teníem gaire confiança en el fet que el resultat fos positiu, la veritat és que els resultats han estat més bons del que ens pensàvem.

—Per què ha col·laborat en aquest estudi una entitat com Justícia i Pau?

—Justícia i Pau és una entitat la finalitat de la qual és l'aprovació i defensa dels drets humans. Tota la qüestió de l'ecologia es pot considerar avui dia també com un dret. No sé si en segon lloc, però també en un lloc important, és el fet que remarcava de ser una iniciativa ecumènica, ja que Justícia i Pau també té una preocupació destacada per tot el que té a veure amb altres congregacions cristianes.

—L'informe alerta especialment sobre el perill del canvi climàtic. Encara hi som a temps?

—Encara sembla que hi som a temps, tot i que si no es reacciona amb una certa rapidesa podríem arribar tard. Una de les causes principals del canvi climàtic

Joan Gomis considera que l'ecologia també és un dret.

incidència sobre l'ecologia gairebé constant. Per tant, no solament ens hem de limitar a fer denúncies, a reclamar dels poders públics que prenguin les mesures oportunes, sinó també col·laborar amb una petita aportació, petita però indispensable.

—Les conclusions extretes van més dirigides a pressionar els polítics o a conscienciar els ciutadans?

—Totes dues coses. La campanya tenia dues grans finalitats: una, pressionar els governs i els parlaments perquè compleixin els acords internacionals, sobretot de l'emissió de diòxid de carboni; i l'altra, sensibilitzar àmpliament tota la ciutadania perquè s'adoni de la importància d'aquest problema.

—Qui és el responsable de les agressions a l'entorn natural?

—Els responsables ho som una mica tots. Evidentment són més responsables

les societats desenvolupades que no pas el Tercer Món. El medi ambient l'hem descobert fa poc, quan hem tingut capacitat per començar a destruir-lo o a degradar-lo. És a dir, és una conseqüència del que poden ser els progressos, i els progressos industrials fins ara corresponen molt més a l'hemisferi nord.

—És optimista de cara a l'adopció

de mesures protectores pel medi ambient per part dels governs?

—D'una banda, hi ha una sensibilització que ha crescut molt en relativament pocs anys. No fa gaires anys quasi no es parlava de les qüestions del medi ambient i avui se'n parla molt. Però també significa uns canvis molt importants en l'estructuració de la indústria i hi poden haver obstacles en aquest sentit.

—Canviant de tema, la propera prohibició de la fabricació i venda de mines de guerra a l'Estat espanyol, és més una victòria de les ONG o un benefici per al Tercer Món?

—Les dues coses. Els més beneficiats evidentment seran els països del Tercer Món, sobretot aquells que ja tenen moltíssimes mines sembrades. És una victòria també per algunes ONG que han batallat molt fort en els darrers anys per aconseguir aquesta prohibició que arribarà ara a l'Estat espanyol. Però encara queden molts països desenvolupats que l'han de prendre i prendre-la seriosament.

—No arriba molt tard aquesta prohibició?

—Arriba evidentment tard, perquè les mines antipersones han fet molts estralls en el món, sobretot en uns quants països del Tercer Món. I en continuaran fent perquè n'hi ha de sembrades a molts països i és llarg i costós desactivar-les. En aquest sentit arriba tard, però també es podria dir la frase tòpica de «més val tard que mai».

A. M. S.

L'Estat espanyol prohibirà les mines antipersones

El mes passat es va aprovar al Congrés una iniciativa per la qual s'instà el govern que elabori una llei que prohibeixi la fabricació, comercialització, exportació i transferència de tecnologia de tot tipus de mines antipersones. Feia cinc anys que organitzacions com Metges sense Fronteres, Amnistia Internacional, Intermón i Greenpeace exigien la fi d'aquestes mines. Com va declarar Joan Saura, portaveu d'IC-IU, «aquesta és la seva proposició, ja que és un èxit de les ONG», i va afegir que IC-IU farà al govern espanyol «una recomanació per crear un fons per desactivar mines». Actualment hi ha 110 milions de mines sembrades pel món, les quals han matat més d'un milió de persones.

són les emissions del diòxid de carboni, emissions que són cada vegada més grans en les societats industrialitzades i més val prevenir desastres que no pas intentar acudir a reparar els estralls que ja ha produït.

—Quin granet de sorra pot aportar cadascú al medi ambient?

—Tots hi podem aportar alguna cosa, perquè tots hi estem implicats en la nostra vida diària, en el consum, etc. La vida de la societat moderna té una

LLIBRES RECOMANATS PER A UNA MÉS INTENSA PARTICIPACIÓ LITÚRGICA A LA SETMANA SANTA

CELEBRAR LA SEMANA SANTA EN LAS PEQUEÑAS COMUNIDADES
PEDRO FARNÉS

CELEBRACIÓN DEL OFICIO DE TINIEBLAS DEL TRÍDUO PASCUAL
PEDRO FARNÉS - DOMINGO COLS

LA HERMOSA VIGILIA DE PASCUA COMO PREPARAR Y VIVIR LA CELEBRACIÓN PRINCIPAL DEL AÑO
RUFINO GRÁNDEZ

DE VENDA A LES LLIBRERIES

EDITORIAL REGINA, S.A.

Mallorca, 87-89 Tel. 322 17 11 Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

cultura

Les religions del món (7)

Carme Rullo

Religiosa de la Misericòrdia de Moissac

L'espiritualitat en el paleolític superior

Fa uns 30.000 anys a Europa, al llindar del paleolític superior, l'home de Neandertal va deixar el lloc a l'home modern: *homo sapiens*. Els períodes més importants van ser: l'aurignaciense (a partir dels 30.000 anys aC); el solutrense (a partir dels 20.000 anys aC) i el magdaleniense (de 15.000 a 10.000 anys aC).

Les estructures religioses, més o menys percebudes en els períodes arcaics, comencen a prendre forma en aquesta època. Els costums funeraris són una prova evident de la creença en una altra vida. Per exemple, a unes coves a prop de Menton s'hi van trobar uns esquelets doblegats, pintats amb òxid de ferro, adornats amb collarets i braçalets de petxines i equipats amb ganivets de sílex. Des d'Itàlia a Rússia les sepultures indiquen que s'enterrava el mort amb totes les pertinences més

valuoses. No hi ha cap dubte que tot hom estava convençut que s'endurien tots aquests objectes a l'altre món.

La deessa mare

És en aquesta època quan apareixen les famoses estàtues Venus, de marfil o pedra (*Gravettien*, 25.000 anys aC). Es troben des de França fins a les extremitats de Sibèria. La Venus més coneguda és la de Willendorf, a Àustria. Aquestes estàtues es caracteritzen per l'exageració de les parts del cos dedicades a les funcions sexuals i maternals. Al mateix temps, es cuiden els trets del rostre, dels braços i les cames.

Alguns hi han volgut veure les representacions exagerades de simples mortals, que han canviat segons la moda de l'època. Ara bé, l'exageració de les característiques sexuals demostra més

aviat que les Venus intentaven representar la fecunditat, la reproducció i la fertilitat. Característiques tan necessàries per a la supervivència de la tribu o del clan. I gràcies a tot això, es van realitzar per primera vegada autèntiques representacions d'una divinitat —la deessa-mare— única o múltiple.

Aquestes figuretes poden significar que la idea d'un déu aparegués més tard que la de les deesses? Aquesta conclusió no seria justa. Abans de l'aparició de les ciutats de l'Orient Mitjà, no hi havia cap tipus d'estatuetes o d'imatges que representessin l'Ésser Suprem Déu del cel omnipresent. No era gaire fàcil representar-lo.

D'altra banda, sabem que tribus primitives dedicades a la caça a Austràlia, Sud-àfrica, el Brasil i Califòrnia sempre utilitzaven rombs en les cerimònies religioses. Ells reconeixien en els mugits i els brams la veu de l'Ésser Suprem o bé la dels avantpassats.

Les creacions artístiques més expressives del paleolític superior són els gravats i les pintures sobre les parets de les coves. Sobretot s'han trobat al sud de França i al nord de l'Estat espanyol. Les més cèlebres i nombroses daten de

Les famoses estàtues Venus, de marfil o pedra, van aparèixer 25.000 anys aC.

15.000 a 11.000 anys abans de Crist.

És l'època de les coves de la Dordonya (Lescaux), de l'Ariege (Nièux, les Trois-Frères Montespan) i del nord de l'Estat espanyol (Altamira). Sovint es tracta de representacions d'animals, sobretot de cavalls, bisons i ungolats de les gran esplanades glacials. Els rens arriben més tard, a l'època de l'última glaciació.

La composició d'aquestes escenes d'ani-

mals, realistes i molt maques, han donat lloc a diverses interpretacions. Certes hipòtesis recents indiquen que és raonable pensar que aquests gravats i les pintures ens projecten uns ritus i unes preocupacions màgiques referents a la caça, que va ser la gran preocupació de l'home paleolític. Segurament, l'art de la caça comprenia cerimònies destinades a assegurar una presa fructuosa, com sempre passa en els caçadors de tots els temps. Per què aquests ritus animalistes ocupen tant d'espai a les coves, i moltes vegades a les profunditats de les caveres gairebé inacessibles? No ho sabem, però pot ser que es refereixin a creences molt exteses i que avui en dia també es troben als nostres contes, on es diu que els animals haurien sortit de les entranyes de la terra.

SANTS I SANTES
SANTES I SANTS

Tres nous volumets d'aquesta nova col·lecció:

IGNASI DE LOIOLA, PELEGRÍ I GUIA

Josep Rambla, s.j.

SANTA ANNA I SANT JOAQUIM

Josep Lligades

SANT SERGI, EL MONJO RUS

Joan Llopis

La segona edició de:

SANT JORDI, MÀRTIR,
PATRÓ DE CATALUNYA

Joan Llopis

- Preu de cada llibret: 225 ptes.
- 20 pàgines, il·lustracions, el nom del sant en altres llengües, pregaries, etc.
- Els sants d'ahir vistos des d'avui.
- Subscripció als dotze primers llibrets: 1.975 ptes.

IX Premi d'assaig
Joaquim Xirau

L'Ateneu Barcelonès i la Fundació "la Caixa" han convocat, per novena vegada, el Premi d'assaig Joaquim Xirau, amb el qual totes dues entitats volen contribuir a la promoció de la reflexió i el debat entre els escriptors catalans, com a signe d'enllaç amb la millor tradició intel·lectual de país. L'import del guardó es d'un milió de pessetes. L'obra guanyadora serà publicada per Edicions 62, a la col·lecció «Llibres a l'abast», la qual abonarà als autors premiats els drets d'autor a raó del 10% sobre els llibres venuts, independentment de l'import del premi.

Les obres aspirants al premi hauran de ser originals, inèdites i escrites en català. El tema serà lliure, però haurà de presentar una unitat de contingut, per la qual cosa es defugirà la simple recopilació d'articles. El jurat considerarà l'originalitat i la creativitat de la interpretació en les obres presentades per damunt del seu contingut estrictament erudit.

Els treballs es presentaran per quintuplicat i hauran de tenir una extensió de 150 a 250 fulls de 30 ratlles i 65 espais, mecanografiats a una sola cara i a doble espai. S'hauran de dipositar a la secretaria de l'Ateneu Barcelonès, abans del proper 15 de maig. Per a més informació, adreceu-vos a l'Ateneu Barcelonès, c/ Canuda, 6 - 08002 Barcelona, tel. 318 86 34, fax 317 15 25.

C.C.

CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA
Rivadeneyra, 6, 7 (matins) - 08002 BARCELONA
(Tel. 93 / 302 22 35 - Fax 93 / 318 42 18)

El llibre de la setmana

Repúbliques de bananes,
¿sainet o tragèdia?

Hi ha moltes maneres de llegir l'última obra de John Le Carré, i depenen, evidentment, del tarannà del que llegeix les seves pàgines. N'hi haurà alguns que hi buscaran el típic entreteniment, que sempre proporciona una novel·la de l'escriptor anglès. Seran segurament els més nombrosos. Uns altres, tanmateix, potser començaran creient que tenen a les seves mans una narració més sobre espies —lladres i vigilants, al cap i a la fi— i, de sobte, s'adonaran que es presenta una història que resulta colpidora, perdolorosa i tristament real.

Els que busquen espionatge i s'hi queden es trobaran davant d'una obra de Le Carré que vol ser més complexa —i les seves ho són a vegades fins a la sacietat— i que, això no obstant, cau en la trampa de voler aportar una nova dimensió interior, psicològica i fins i tot ètica, que segueix les petjades del seu model, Graham Greene. Ho confessa ell mateix en els «agraïments» inicials.

John Le Carré va arribar amb èxit a la literatura del gènere. La seva novel·la *El espia que llegó del frío* el va consagrar com a bon escriptor de l'anomenat «suspense», i els laberints pels quals movia els seus personatges van fer pensar que arrencava moltes coses de la seva pròpia memòria, ja que durant molt temps ell també va ser espia al servei d'Anglaterra. Podia inventar prèviament personatges inexistents o donar noms suposats a autèntics membres dels serveis secrets dels països enfron-

tats a la guerra freda. Però tot això, encara que semblés extravagant, sempre resultava creïble, perquè era una ficció molt arrelada en l'autèntica realitat.

La continuació de l'obra de John Le Carré va seguir sense decebre, mentre es va mantenir contant les peripècies de la gent de Smiley o dels talps que s'infiltraven en les xarxes d'espionatge. Però la desaparició de les tensions entre les grans potències i l'esfondrament de l'URSS el van fer tornar la mirada cap

a altres geografies, on es va esforçar per trobar arguments del mateix tipus. *El sastre de Panamá* n'és un exemple.

Els que s'ho passin bé amb aquestes obres i sentin predilecció pels trencaclosques fins arribar a comprendre la història trobaran en aquesta novel·la tots els ingredients necessaris. Malmet la claredat de la narració —tan necessària en aquesta classe de temes— la constant al·lusió a estats d'ànim, a problemes de consciència, suposats però amb prou feines apuntats, que denoten la imitació de Graham Greene, per cert, molt poc aconseguida. I el desenllaç final, precipitat i amb massa sobreentesos, pot acabar per desorientar el lector.

Però hi ha una altra visió d'*El sastre de Panamá*: la d'una República centroamericana sotmesa als interessos de potències estrangeres, juguet en mans d'una oligarquia corrupta, capaç de vendre el país al millor postor. Y conviu amb tot això un poble maltractat, aixafat pels que retenen el poder. Si la figura central és el sastre anglès Pen-

del, la seva ajudant mestissa, Marta, és l'epicentre i l'estereotip de tot el drama de Panamá. Pendel significa la frivolitat, l'afany de diners, la incapacitat de superar les forces del xantatge, apte per a totes les traïcions per tal d'assegurar-se una honorabilitat aparent, de la qual està mancat. Marta és la noia desfigurada pels esbirros brutals dels diners locals, el símbol d'una revolució impossible, l'ombra d'un poble reduït a cendres, que passa d'una tirania a una altra sense solució de continuïtat.

Per això aquesta obra de John Le Carré pot llegir-se com a novel·la d'intriga i, en molts moments, acut al fol-

lore de la visió de sainet d'un país que els saberuts saxons podran anomenar «de bananes». Però rere de tot batega el poble ferit, gairebé moribund, que no es té en compte. I això és una tragèdia que esgarrafa en cadascuna de les pàgines d'*El sastre de Panamá*, i no tan sols no s'oblida en acabar la lectura, sinó que fa pensar en la incapacitat de reacció que tenen altres pobles poderosos o llunyans davant d'aquesta anguniosa realitat. Potser John Le Carré no ha pretès més que entretenir i demostrar que coneix bé les secretes teranyines de la política, així com els interessos inconfessables que atrapen una petita nació estatègica, i ho conta tot des del menyspreu o la fredor distant del cronista que constata els fets des d'una barrera que ha construït la seva superioritat saxona, però per al poble (estudiants, camperols, mariners) és una anguniosa realitat.

Cristóbal Sàrrias

John LE CARRÉ,
El sastre del Panamá.
Ed. 62, Barcelona 1997, 368 pàg.

La sardana i la dansa

Festes de la sardana

A Sant Joan de les Abadesses continuen els preparatius per celebrar la denominació de Ciutat Pubilla de la Sardana, que tindrà lloc els dies 26 i 27 d'abril. A més, a finals d'aquest mes la cobla Els Montgrins enregistrarà el disc commemoratiu del Pubillatge.

També es pot anunciar que ja són a la venda les litografies del cartell oficial i la medalla commemorativa, que es poden comprar a l'Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses, personalment o trucant al 972/ 72 01 00.

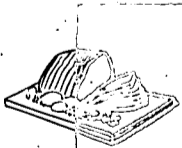
El 50è aniversari de Sabadell Sardanista

L'entitat Sabadell Sardanista ha presentat el programa dels actes que se celebraran amb motiu del 50è aniversari. Els actes, que van començar el 14 de març, continuaran fins al concert de Nadal.

A banda d'una exposició al casal Pere Quart, s'ha presentat un disc compacte i es farà un concert al teatre La Faràndula.

El compacte reuneix-disset sardanes d'autors de Sabadell o directament vinculats a la ciutat. Al concert s'interpretaran obres i sardanes escrites per a dues i tres cobles.

Josep Ventura

ALESSA

SERVEIS D'HOSTELERIA I NETEJA A COL·LECTIVITATS

GERIÀTRICS
RESIDÈNCIES UNIVERSITÀRIES

COL·LEGIS I UNIVERSITATS
HOTELS

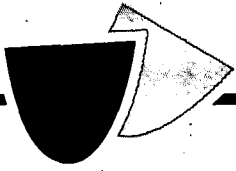
EMPRESSES
CENTRES DE DISMINUÏTS

HOSPITALS
CASES DE COLÒNIES

ALESSA, Oficina Central
Francesc Carbonell, 46-48, baixos 2a
08034 Barcelona
Tel. (93) 204 46 12 *
Fax (93) 204 64 52

Cuidem el detall!

ALESSA, Lleida
Alcalde Sol, 11
25003 Lleida
Tel. (973) 26 69 85
Fax (973) 27 53 11

Dansa

Meritxell Cucurella Jorba

Primavera de dansa a la Sala Beckett i a l'Adrià Gual

BARCELONA.— El cap de setmana del 4 al 6 d'abril es podrà veure a la Sala Beckett un espectacle de dansa amb un títol primaveral, es tracta de *Flower's power*, un projecte concebut i coordinat per La Porta amb la col·laboració del Théâtre de l'Usine de Ginebra. La Porta és una associació de dansa independent formada per professionals que duen a terme projectes relacionats amb la dansa contemporània. Entre alguns dels seus muntatges cal destacar *Brossa a la porta*, que es va estrenar en el Festival del Grec '96 i va rebre el Premi Especial de la Crítica Barcelona '96. *Flower's power* ens proposa un projecte d'intercanvi internacional amb idees que arriben de Copenhaguen, Ginebra i Barcelona. D'aquestes tres ciutats són les coreògrafes responsables de l'espectacle: Lene Boel, Anne Roset, Ona Mestre i Ana Eulate.

Del 15 al 20 d'abril, també a la Sala Beckett, la companyia Incepción Danza presenta *Wad Ras*, un espectacle que va guanyar el primer premi de coreografia en el V Certamen de Coreografia de Danza Espanyola y Flamenco de Madrid. Montse Sánchez i Ramon Baeza són els responsables de la coreografia i la direcció de *Wad Ras*, un muntatge que defineixen com «una simbiosi perfecta entre les arrels del flamenc i l'estètica contemporània». És una peça visceral i profunda que, amb el mateix

L'exposició Hem vist dansa està instal·lada al vestíbul de l'Institut.

nom que la presó de dones de Barcelona, parla de l'aïllament, de la frustració i de la soledat.

Del 3 al 20 d'abril es presenten al Teatre Adrià Gual un seguit d'espectacles programats dins del cicle Dansa a l'Institut. Es podran veure els espectacles següents: *Un día más*, de la companyia Pie Juntoapié i amb coreografies de José Laínez i Marta Munsó; *Arran de terra*, de la companyia Color Dansa Espanyola, amb coreografia de Rosa Maria Grau; i, per acabar, els alumnes de l'Escola Superior de Dansa i Coreografia de l'Institut del Teatre donaran a conèixer els tallers que presentaran pròximament al Conservatoire de París.

Sense deixar el tema de la dansa, parlarem d'una petita exposició curiosa. Des de finals de febrer es pot visitar, al vestíbul de l'Institut del Teatre, l'exposició *Hem vist dansa*. Es tracta d'una curiosa exposició en què s'hi poden veure, d'una banda, fotografies en blanc i negre de ballarins i ballarines de l'Institut i, de l'altra, dibuixos dels nens i les nenes que van assistir a les Matinals de Dansa 1996. L'activitat s'emmarca dins de la presentació dels tallers del primer quadrimestre de l'Escola Superior de Dansa i Coreografia. Impressions vistes per l'ull d'una càmera fotogràfica i impressions vistes pels ulls embadalits d'un infant, és així com se sintetitza *Hem vist dansa*.

Secció a càrrec de: Teleespectadors Associats de Catalunya (TAC) Balmes, 92, 1r 1a A - 08008 Barcelona Tel. i fax (93) 488 17 57

Pel·lícules
recomanades

Dissabte 5 d'abril

TV3 **Pengem-los ben amunt** (EUA, 1968)
22.30 *Director:* Ted Post. *Intèrprets:* Clint Eastwood, Inger Stevens, Pat Hingle.
Argument: El 1873, a Oklahoma, Jed Cooper és acusat d'haver robat bestiar a un propietari i d'haver-lo mort. Tot i que Cooper ho nega, li disparen i el fereixen. Rachel el salva, però no s'acaba de refiar dels homes perquè una vegada la van violar. ***

Tele 5 **Lo quiso la suerte** (EUA, 1950)
01.30 *Director:* Frank Capra. *Intèrprets:* Bing Crosby, Coleen Gray, Charles Bickford.
Argument: Dan és a punt de casar-se amb la filla del magnat Higgus, però una nit ho deixa tot pel seu cavall de carreres. Dan no en té ni cinc, però aconsegueix inscriure el seu cavall en l'esperada carrera amb l'ajuda d'un amic. ***

Diumenge 6 d'abril

TV3 **Moonraker** (Londres-París, 1979)
15.05 *Director:* Lewis Gilbert. *Intèrprets:* Roger Moore, Lois Chiles, Richard Kiel.
Argument: La nau espacial Moonraker, que els nord-americans anaven a lliurar als seus aliats britànics, desapareix en ple vol. James Bond, que s'encarrega del cas, sospita que l'artefacte està en poder de l'organització criminal que dirigeix Drax. Bond li segueix la pista des de Venècia fins a Rio amb l'ajuda de Holly Goodhead, una agent de la CIA. *

Tele 5 **El confidente** (EUA, 1973)
01.20 *Director:* Peter Yates. *Intèrprets:* Robert Mitchum, Peter Boyle, Alex Rocco.
Argument: A la ciutat de Boston hi ha relacions de tota mena entre policies i gànsters. Els mètodes de vegades són més violents i d'altres més pacífics, perquè entre la policia sempre hi ha agents que es poden comprar. **

Valoració de les pel·lícules: *Aceptable **Bona ***Molt bona ****Obra mestra
Per a una valoració diària de les pel·lícules podeu trucar al telèfon del cinema del TAC 488 17 37.

TELE ZAPPING

TV1

Dissabte
07.45 *Babylon 5*
08.30 *Sábado fiesta*
Inclou: Los trotamúsicos
Los inmortales
10.00 *Club Disney*
Inclou: Pato Aventuras
Chip y Chop

Diumenge
07.30 *Babylon 5*
08.15 *Domingo fiesta*
Inclou: Los trotamúsicos
Los inmortales
La gata Kitty y sus amigos
Los pequeños Picapiedra

La 2

De dilluns a divendres
07.30 *Con mucha marcha*
Inclou: Los cuentos de papá castor
El detective Bogey
12.30 *Barri Sèsam*
13.00 *Con mucha marcha*
Inclou: La llamada de los gnomos
El príncipe valiente
17.45 *Para nosotros*
Inclou: Calimero

Antena 3

De dilluns a divendres
07.30 *Club Megatrix*
Inclou: Capitán N

Programació infantil

Dissabte i diumenge

07.35 *Club Megatrix*
Inclou: Los tres cerditos
Los cuatro fantásticos
Mortadelo y Filemón

Tele 5

De dilluns a divendres
07.50 *El hada de las flores*
08.15 *Super Mario Bros*
09.25 *El misterio de la piedra azul*

Dissabte i diumenge

07.00 *Dibujos animados*
Inclou: Brujilda y sus amigos
Super ratón
Cazafantasmas

TV3

Dissabte i diumenge
08.00 *Club Super 3*
Inclou: Les tres bessones
Foofur
Els Picapedra

C33

De dilluns a divendres
07.30 *Club Super 3*
Inclou: Doraemon
Històries d'un rei
17.30 *Club Super 3*
Inclou: En Horry, el monstret
Garfield i els seus amics

Llibres

Un assaig basat en l'experiència de la vida

Ramon Martí i Piqué,
Una pàtria nova.
Arts Gràfiques Bobalà,
Lleida 1997, 132 pàg.

L'autor d'*Una pàtria nova* ho és també, junt amb el pare Benet Farré, del llibre *Juncosa de les Garrigues. Una vila del senyoratge de Poblet*, publicat el 1995. Diu l'autor que la present obra va anar sorgint des de fa uns anys en la seva ment en veure que no es resolien satisfactòriament certs aspectes de la vida quotidiana, des del punt de vista polític, econòmic i moral.

Tot i que el nostre país s'ha refet d'una part d'aquestes perspectives, no s'ha pogut eradicar el fenomen de l'atur, que potser és l'origen de tots els mals menors que afecten la nostra societat. Moltes llars pateixen la falta d'ocupació d'alguns o de tots els seus membres; l'oci imposat per aquesta mancança d'activitat desestabilitza el coratge més ferm de moltes famílies humils.

La moral, entesa com a norma de vida respectuosa i d'estimació, s'ha desbocat als carrers, als espectacles i en el procedir de moltes persones. Es fa mofa, sense cap pudor, de la religió i de tot el seu entorn. El text d'aquest llibre tracta tots aquests aspectes; del seu relat n'esdevindria un ordre per a la societat actual. I tot promogut per un grup de joves universitaris, que són els protagonistes de l'obra.

C.C.

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la, setmanalment, a:

Editorial Claret, S.A.	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Euro-Paper Llibreria	Major de Gràcia, 129	08012	Barcelona
Jordi Serrano Poy	Pl. Lesseps (enfrent n. 31)	08023	Barcelona
Kiosco Baldori Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi, LL
Kiosco Ferrer	República Argentina, 233	08023	Barcelona
La Formiga d'Or, S.L.	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
Llibreria Obradors	Ctra. de Berga, 59	08670	Navàs (BCN)
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
Maria Cabayol Magrinyà	Nou, 3 (La Riera de Gaià)	43762	Tarragona
Punt Press	Pl. Corsini, 5	43001	Tarragona
Salvadora Camps Borja	Diputació, 354	08013	Barcelona
Sant Pau Llibreria	Via Laietana, 38	08003	Barcelona

Reserveu el vostre exemplar, ara!

Veus d'Església

TELEVISIÓ

La 2

- Diumenge (dia 6)** 08.45 *Tiempo de creer*
09.30 *Pueblo de Dios*
10.00 *Últimas preguntas*
10.25 *Testimonio*
10.30 *La Missa*: amb la participació de la Coral Esperit Cantaire de la parròquia de l'Esperit Sant (Barcelona, Arquebisbat de Barcelona), sota la direcció d'Ignasi Miranda (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).
11.20 *Santuaris de Catalunya*

DI. 7/4 17.15 *Pueblo de Dios*

C 33

- Ds. 05/4** 09.00 *Signes dels Temps*: proposa «Quins són els límits a la investigació?» un cara a cara entre Josep Egozcue, catedràtic de biologia cel·lular de la UAB, i Jordi Manuel Escudé js., professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. Un diàleg obert per parlar de la clonació, dels límits a la investigació i del consens ètic mundial.
En el programa també oferirem espais de música, comentari cinematogràfic, actualitat, agenda i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit per Ramon Safont-Tria i presentat per Teresa Pou.)

Diumenge 01.20 *Signes dels Temps* (repetició del programa emès dissabte).

TV de Mataró (Canal 64)

- Dv. 04/4** 20.30 *Creure avui*: Tema d'avui: «Estrangers entre nosaltres». Informatiu i agenda (dirigit per Ramon Safont-Tria).
Dv. 11/4 20.30 *Creure avui*: «Una ullada al món». Comentari de les notícies més importants d'aquest mes (dirigit per Ramon Safont-Tria).

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

- Diumenge** 12.00-12.30 *Angelus* (directe)
Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general* (directe)
De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*
Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*

Ràdio

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

—de 02.00 fins a les 21.00 h Radiofórmula musical amb butlletins informatius cada quart d'hora.
—Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i a les 15.30.

Dilluns		Els veïns de l'escala	
21.00	Vet aquí que... En un dia com avui Punt i Coma Ara va de barris	22.00	Nit d'Estels
22.00	Nit d'Estels	23.00	En família
23.00	Joc Net	24.00	Calaix de Sastre
24.00	Estima la vida	01.00	Estel de colors
01.00	Fila 7 Cova de Clàssics	02.00	Espurna d'alba
02.00	Espurna d'alba		
Dimarts		Divendres	
21.00	Vet aquí que... En un dia com avui Punt i Coma Planeta Blau	21.00	Vet aquí que... En un dia com avui Punt i Coma Intercultures
22.00	Nit d'Estels	22.00	Nit d'Estels
23.00	Tendències	23.00	Panorama cultural
24.00	Versió original Sons i ressons	24.00	Amb llum pròpia
01.00	-El perquè de tot plegat	01.00	Cova de Jazz
02.00	Espurna d'alba	02.00	Espurna d'alba
Dimecres		Dissabte	
21.00	Vet aquí que... En un dia com avui Punt i Coma Converses amb la ciència	21.00	Des de Nashville Contemporània
22.00	Nit d'Estels	22.00	Mar de Claror Quart món A cor obert
23.00	Temps d'acció	23.00	Panorama de cinema
24.00	Agora	24.00	Des del campanar
01.00	De la lletra i de la música Yesterday	01.00	Novetats a cau d'orella
02.00	Espurna d'alba	02.00	Espurna d'alba
Dijous		Diumenge	
21.00	Vet aquí que... En un dia com avui Punt i Coma	09.00	Tot sardana
		18.45	Eucaristia des de la Catedral
		21.00	Dos quarts de nit So de cine
		22.00	Nòmades Raons per viure
		23.00	Temps de paraula
		24.00	El tren de la música
		01.00	A cel obert
		02.00	Espurna d'alba

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: 101.5 FM) - Diumenge a les 09.00h: *Músiques místiques*: Litúrgia del segle XVII: *Cant pla rus*; *Salm 115, op. 31*, de Mendelssohn; *My song shall be alway, anthem Z 31*, de Purcell; *Missa solemnis «Missa del caçador»*, de Weber.

A les 11.00h: Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h: *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702) - A les 21.00h: *El espejo de la Iglesia*. Diumenge a les 09.00h: *Santa Missa*. A les 09.45h: *Informatiu diocesà*. A les 10.00h: *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu. A les 22.00h: *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista (IV part) amb la Gna. Roser Morera, de la companyia missionera del Sagrat Cor, que ha estat al Zaire durant 30 anys; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Diumenge a les 10.30h: *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4) - Diumenge 09.45h: *Vida i esperit*.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7) - Divendres, a les 20.00h: *La punta* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dissabte a les 09.00h: *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO SALUD (FM 89.1) - Dissabte a les 07.00h: *Rosari*: meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, herois del segle XX, etc. Diumenge a les 07.00: presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marí, etc.

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia 20.40h: *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h: *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15-pral 1a - 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*, a càrrec de Mn. Jaume Camprodon i Rovira; *Costumari cristià*, explicacions a costums i tradicions de l'Església, amb Joan Baburés; *La veu dels joves*, amb Jaume Reixach; *Notícies i El significat de l'Evangeli*, per Pere Carreras. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica feta per Antoni Bardera. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten: **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.45h. **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 20.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) diumenge 12.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 21.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) divendres 13.30h. **Ràdio la Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.0 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sant Joan les Fonts** (107.0 FM) dissabte 10.00h. **Ràdio Santa Coloma** (103.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) diumenge 10.00h. **Top Gironès (Cassà de la Selva)** (92.8 FM) dissabte 19.30h. **Ona Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 14.00h.

—L'emissió que es realitza els dijous a les 14.00 a **Onda Rambla Girona** (89.9 FM), és un resum d'*Església Viva* dins el magazine *Tarda de Tots* d'aquesta emissora.

—**Ràdio Arbúcies** (107.6), no emet el primer diumenge de mes *Església Viva*, per tal de retransmetre en directe la Santa Missa.

—Alguns apartats d'*Església Viva* s'inclouen dins el programa parroquial local de **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM).

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera dels últims anys amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten: **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 15.30h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) dimecres 22.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 21.35h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) dissabte 15.00h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dimecres 13.30h. **Ràdio la Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dijous 14.30h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan les Fonts** (107.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio Santa Coloma** (103.6 FM) dijous 23.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) divendres 18.35h.

—També es pot escoltar cada dia de dilluns a divendres a **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) a les 9.30 i el primer dijous de mes a: **Ràdio Tordera** (107.1 FM) a les 22.00h.

—L'últim diumenge de mes, **Ràdio Salt** substitueix *El Cafè Internacional* pel programa *Tots els camins porten aroma*.

LA COVA DEL COUNTRY: Espai setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs a la música country cristiana, godspell blanc i country en general. Presenta: Rafael Corbi. L'emeten: **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) divendres 22.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) dimecres 22.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 17.00h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dijous 13.30h. **Ràdio la Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 14.30h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) dissabte 19.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dilluns 14.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) dimecres 12.00h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) dissabte 09.00h.

—També es pot escoltar el tercer dijous de mes a: **Ràdio Tordera** (107.1 FM) a les 22.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten: **Ràdio Calella** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio**

Marina (100.3 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 09.35h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.45h.

—**Ràdio Tordera** i **Ràdio Vilafant** inclouen *La paraula del bisbe* dins dels programes parroquials locals.

PUNT DE TROBADA: magazine setmanal d'una hora de durada que analitza temes d'actualitat de la nostra Església. L'últim divendres de mes inclou el programa *Tots els camins porten aroma*. Dirigeix i presenta Carles Sánchez amb la col·laboració d'Àngel Rodríguez. S'emet per: **Cope Figueres AM** (1269 AM) i per **Cope Figueres FM** (88.0 FM) els divendres a les 21.00h.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual que dura 30 minuts i tracta temes d'interès. Presenten i moderen: Anna Estartús i Josep Casellas. L'emeten: **Cope Figueres AM** (1269 AM) últim divendres 21.00h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) últim divendres 21.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.3 FM) últim diumenge 12.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) últim divendres 20.00h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) últim dijous 21.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) últim dissabte 21.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) últim dimecres 14.30h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 9.30h.

—**Ràdio Banyoles** (107.3 FM), emet aquest programa amb dia i hora no determinat.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten:

Catalunya Música Girona (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música Maresme** (96.4 FM/101.5 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ona Jove de Riudellots de la Selva** (104 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.1 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 AM (RNE)** (738 AM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 FM (RNE)** (93.3 FM) dissabte 20.00h. **Top Gironès (Cassà de la Selva)** (92.8 FM) dissabte 20.00h.

—Les retransmissions de la Santa Missa són realitzades per les pròpies emissores de ràdio.

—**Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) emet també la Santa Missa cada dia, de dilluns a divendres, a les 9.00h. i els dissabtes a les 20.30h.

—**Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) la retransmet només el primer diumenge de mes a les 12.00h.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 103.6) - Dimecres a les 22.15h: *Maranatha*, un programa per descobrir i compartir el nostre tarannà cristià com a catòlic avui.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte 13.40h: *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h: *Temps Obert*, inclou la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h: *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h: *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten: **Ràdio Antena Caro** (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h. **Ràdio La Cala** (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h. **Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h. **Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30h. **Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h. **Ràdio Infant** (l'Hospitalet FM 107.9) dissabte 10.00h. **Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diumenge 10.00h. **Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h. **Ràdio Nueva Vinaròs** (FM 98.2) dissabte 22.30h. **Ràdio Onda Cero** (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h. **Ràdio els Ports** (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h. **Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diumenge 12.00h. **Ràdio Ulldecona** (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0).

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - De dilluns a divendres a les 07.05h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

Des del carrer**«En els negocis s'estan fent moltes trampes»**

Carme París i Miquel Beltran, un jove matrimoni de professors, fa dos anys van decidir obrir El Petit Príncep, un centre d'educació infantil a Premià de Mar. Per poder-ho fer van haver d'hipotecar el pis, però malgrat els esforços van optar per contractar tots els treballadors amb unes bones condicions laborals.

—Com se us va ocórrer muntar un negoci?

—C: En Miquel és molt atrevit, jo molt poruga, però als dos ens rondava la idea d'obrir un parvulari des de feia temps. Ell té una feina fixa i gratificant com a professor, jo, en canvi, treballava en règim de substitucions i estava cansada d'anar tres mesos aquí, cinc mesos allà. Tenim dos nens, sabem les normatives d'higiene, de seguretat, i pedagògiques que calien, i ens vam decidir.

—Però per obrir El Petit Príncep heu hagut de fer alguns sacrificis.

—M: Per donar el mateix que ja hi havia no valia la pena, nosaltres volíem oferir més qualitat a un preu raonable. L'únic que teníem era un pis, ens faltaven sis mesos per acabar de pagar la hipoteca, i el vam haver de rehipotecar. Si haguéssim sabut que els pressupostos pujaven tant potser no ens hi hauríem ficat, però el que més importava era assegurar el nostre futur.

—Quants llocs de treball vau crear i en quines condicions?

—M: Volíem fer les coses bé perquè s'estan fent moltes trampes en els negocis. Vam demanar assessorament a l'Associació de Llars d'Infants de Catalunya, i un gestor ens va aconsellar que agaféssim gent amb contractes de pràctiques, o amb contractes d'aprenentatge: nois i noies que estan estudiant i amb 40.000 pessetes

treballen tot el dia. Però vam decidir que volíem tècnics-especialistes amb titulació i experiència. És una feina de molta responsabilitat i nosaltres volíem aixecar l'escola amb prestigi. Vam rebre una carpeta plena de currículums, els vam fer un test i després una entrevista. Vam crear deu nous llocs nous de treball.

—Però la Carme ha estat uns dos anys treballant sense cobrar un sou.

—C: Sí, és veritat, durant aquest temps no hem tingut beneficis, només hem cobert les despeses. Però estem molt contents perquè ara tenim més de 90 nens inscrits, i això és el que realment ens importa.

M: Segurament tardarem més temps a amortitzar el negoci, però jo sóc

fill d'empresari, i sempre he tingut clara la idea d'incentivar el treballador i de pujar-li el sou si la producció augmenta.

—Heu rebut alguna subvenció?

—M: Ens hem trobat amb un munt de burocràcia per demanar el permís d'obres, el permís d'obertura... Per cobrar impostos són els primers, però, en canvi, no ens han donat cap subvenció. Quan vam començar l'única ajuda podíem aconseguir-la si formàvem una cooperativa.

Glòria Carrizosa

Respir

Miquel Estradé

Manar i servir

Tots els que aspiren a manar, en el terreny que sigui, diuen que ho fan per servir millor. I pot molt ben ser que de veritat s'ho creguin. Però també és veritat que molt sovint no se'n surten. Deu ser molt difícil integrar poder i servei. Només manar no costa gaire. Tampoc no és tant costós només servir. Però tenir a les mans les lleis i la força que les empara, i posar-ho tot al servei dels altres, això és una cosa molt costeruda. Sense comptar els egoismes personals o de grup que s'aprofiten del poder i de la força, el qui mana és sovint víctima d'una deformació professional: tornar-se instintivament defensor a ultrança de la llei i llevar-li així la seva nota essencial d'estar al servei de l'amor, que és l'única manera d'estar al servei de l'home. Manar i servir, una integració difícil, que d'altra banda tots hem de realitzar perquè tothom, qui més qui menys, té a la mà una mica de poder que fàcilment pot traduir en lleis i defensar amb la força.

Ara mateix

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Entre marroquines

Seien totes dues a primera fila i cridaven l'atenció pel *xador* del cap i per la vistositat de les seves *xilabes*. Eren marroquines, més aviat joves, que havien acudit a una trobada convocada per la Càritas parroquial, en un barri perifèric d'un poble de la costa. De mica en mica vaig anar adonant-me que la mainada del seu voltant eren fills seus. Però no ho semblaven, d'entrada: vestien a l'europea i parlaven amb fluïdesa català i castellà. S'adreçaven a les seves mares en àrab, la seva llengua familiar, i les ajudaven a entendre i a fer-se entendre, com a petits intèrprets. Van anar venint més marroquines i més quitxalla. La majoria em deien que a casa seva eren quatre germans. En alguns casos, més. Una nena em va dir: nosaltres som catorze. Aleshores se'm va acostar el seu germà, un morenet d'uns dotze anys, i em va aclarir: és que el meu pare té dues dones.

Em preguntava on i com devia viure tota aquella gent, atès el preu de l'habitatge. Sembla que s'apilen molts en un sol pis, per poder pagar-ne el lloguer. Viuen, doncs, en males condicions. Una dona es mostrava molt preocupada per poder tenir un armari gran on posar la roba... Una altra va dir-me que el seu marit guanyava seixanta mil pessetes al mes i n'havia de pagar trenta mil de lloguer...

Pel que fa al treball, la situació que es desprenia de la conversa tampoc no era gens positiva: feines al camp, més o menys precàries, en el millor dels casos. Molts homes estan en situació d'atur durant llargues temporades. No cal dir que sense cap subsidi.

Les dues dones que havia vist, tot just entrar, a primera fila, s'havien desinhibit força i mostraven ganes de dir coses. Quan la conversa arribà a un cert nivell de confiança, vaig preguntar-los què en pensaven de la situació i si tenien la idea d'entornar-se'n al seu país d'origen. Res d'això. Malgrat tantes dificultats, es consideraven afortunades per haver pogut venir: la vida que portaven abans al Marroc, van dir-me, era molt més dura encara que la que han trobat aquí...

En un moment donat vam parlar de religió. Totes dues van dir-me que confien en Déu i que pregunten cada dia, sense entrar en més detalls. Sé que tenen al barri un petit local que fan servir com a mesquita. Una nena va explicar-me, escandalitzada, que a l'escola té companys —d'aquí, naturalment— que li diuen que no creuen en Déu. Deia que ha sentit blasfèmies i tot. La nena em demanava el meu parer. Jo que, fins aleshores, m'havia sentit a la riba d'ençà parlant a la d'enllà, de cop vaig sentir que se'm complicava el mapa...

Totes aquestes coses ja formen part de la nostra realitat quotidiana i anuncien un futur del país de configuració incerta. Les he recordades a propòsit del tràgic accident de circulació que ha causat la mort d'onze immigrants clandestins. La immigració, la que ve d'una altra cultura i d'una altra religió, tot just comença i ja suscita molts interrogants. Caldrà que tots mirem d'apropar-nos-hi per la via del diàleg.